

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 25, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, KOVAS — MARCH 25, 1998

Nr. 59

Rusijos deputatų siūlymai vyriausybei

Maskva, kovo 24 d. (Interfax-BNS) — Didelė grupė Valstybės Dūmos deputatų penktadienį pasiūlė Rusijos vyriausybei rengiamus ekonominius susitarimus su Lietuva susieti su politinių problemų sprendimu.

Deputatų paklausimą ministrui kabinetui pasirašė visų frakcijų ir grupių atstovai, iš viso 51 parlamento narys.

Kaip žinoma, gegužę per Lietuvos ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus vizitą į Maskvą rengiamasi pasirašyti Rusijos ir Lietuvos sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, taip pat dėl investicijų apsaugos ir skatinimo.

Todėl Rusijos parlamentarai mano, jog būtina atkreipti Rusijos vyriausybės dėmesį į rusiškai kalbančių gyventojų padėtį Lietuvoje.

Itin didelį susirūpinimą, jų nuomone, kelia tai, kad „Lietuvos valdžia stengiasi prievarta asimiliuoti rusakalbius gyventojus: trukdo vartoti rusų kalbą visuomeninėje ir politinėje veikloje, rengiasi uždarinti kai kurias rusų vidurines mokyklas“.

mokyklas“.

Deputatai vėl atkreipė dėmesį į „persekiojamus Rusijos piliečius“.

Deputatams kelia nerimą „atkaklus Lietuvos siekis įstoti į NATO ir kai kurių šios šalies oficialių asmenų pareikštos abejonės dėl Kaliningrado (Karaliaučiaus — red.) srities priklausymo Rusijai“.

Valstybės Dūmos deputatai atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuva „vengia“ sudaryti kelevių ir krovinių tranzito į šį regioną sutartį. Paklausimo autorių nuomone, jeigu Lietuva įstos į NATO, Kaliningrado sritis gali būti atkirsta nuo Rusijos.

„Manome, kad ekonominio bendradarbiavimo su Lietuva reikalų negalima nagrinėti, neatsižvelgiant į Rusijai gyvybiškai svarbias politines ir karines bei strategines problemas“, sakoma dokumente.

Kaip žinoma, Rusijos karinis tranzitas per Lietuvą leidžiamas pagal Lietuvos pavojingų krovinių tranzito taisykles.

Vyriausybės atleidimas — priežastis plėsti NATO

Vašingtonas, kovo 24 d. (AP-BNS) — Pirmadienį Rusijos prezidento įvykdytas visos vyriausybės atleidimas yra dar viena priežastis priimti buvusias sovietų valstybes į NATO, teigia šios sąjungos plėtimą remiantys JAV Kongreso atstovai.

„Yra svarbu turėti gerą akis ir ausis. Ir kuo daugiau gerų partnerių mes turėsime NATO, tuo panašiau, kad turėsime daugiau geros informacijos. Vis dar yra neaiškumų, kaip klostysis reikalai“ Rusijoje, pareiškė Atstovų rūmų Žvalgybos komisijos pirmininkas Porter Goss spaudos konferencijoje apie NATO plėtimąsi. Joje dalyvavo ir kiti Kongreso vadovai, įskaitant Senato daugumos vadovą Trent Lott.

Praėjusią savaitę Senatas pradėjo svarstyti NATO plėtos sutarties pasirašymą, tačiau T. Lott atidėjo galutinį balsavimą, kol balandį baigsis

dviejų savaičių atostogos. Jis apkaltino demokratų užgaisus laiką su kitais nesusijusiais projektais ir teigė, jog NATO plėtimasis reikalauja daugiau diskusijų.

1999 metais į NATO turi būti priimtos Lenkija, Čekija ir Vengrija, kurios papildys šios sąjungos narių skaičių iki 19-os.

„Niekas neturėtų klausti, ar reikia plėsti NATO“, pareiškė Atstovų rūmų Taisyklių komisijos pirmininkas Gerald Solomon. Anot jo, „NATO dabartiniam status quo bus žlugusi NATO“.

Didžioji dalis Senato diskusijų kyla, oponentams reikalaujant paskelbti tolesnio NATO plėtimosi moratoriumą, kai trys minėtosios šalys bus priimtos.

Kadangi NATO plėtra reikalauja pakeisti šios sąjungos sutartį, dėl jos balsuos tik Senatas.

Lenkų frakcijos Lietuvos Seime nebus

Varšuva, kovo 24 d. (BNS) — Lenkijos spauda nusivylusi konstatavo, kad po nepavykusių pakartotinių rinkimų į Lietuvos Seimą Naujojoje Vilnioje ir Trakuose parlamente ir toliau nebus lenkų frakcijos.

„Didžioji Vilnijos dalis, kurioje gyvena apie 40 procentų lenkų, ir toliau neturės savo atstovų Lietuvos parlamente. Jau trečią kartą po 1996 metų rinkimų pasyvumo rinkimai paskelbti negaliojančiais. Tai yra didelis Lietuvos lenkų, kurie turėjo visas galimybes išsirinkti į Seimą savo atstovą, pralaimėjimas“, rašo dienraštis „Trybuna“.

Laikraštis cituoja opozicinės LDDP pirmininko Česlovo Juršeno žodžius, kad „Vilnijos gyventojų pasyvumą lemė dvi priežastys: regiono skurdas ir gyventojų nepasitikėjimas Lietuvos valdžia“. Pasak Č. Juršeno, tai „neraminantis signa-

las, kurio be dėmesio palikti negalima“.

Tačiau „Zycie Warszawy“ džiaugiasi, jog „vienas Vilniaus lenkų šiomis dienomis paskirtas labai aukštoms ir garingoms pareigoms — Czesław Okinczyc tapo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus patarėju Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo klausimais ir lydės valstybės vadovą jo kelionėje į Lenkiją balandžio pradžioje“.

* **Gausiausias Europos Parlamento Socialistų frakcijos atstovai** pagyrė Lietuvą dėl sėkmingai plėtojamų santykių su Lenkija ir pastebėjo, kad tokiu būdu išmintingai pasirinkta kelio į Vidurio Europą strategija. EP Socialistų frakcijos delegacija, vadovaujama Paulina Green, susitiko su Seimo Užsienio reikalų, Europos reikalų bei Nacionalinio

Kovo 2 dieną Lietuvos Seime prasidėjusiam JAV LB atstovų komisijos posėdyje susitiko JAV LB Krašto valdybos nariai, JAV LB Bendradarbiavimo komisijos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos nariai.

Nuotr.: (iš kairės) Seimo komisijos pirmininkas Feliksas Palubinskas, JAV LB pirmininkė Regina Narušienė, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, JAV LB komisijos pirmininke Liūda Rugienė, komisijos narys Juozas Ardyš, JAV LB Krašto valdybos narys Vytenis Rasutis, komisijos narys Dale Puškorienė, PLB valdybos narys Gabrielius Žemkalnis, JAV LB prezidento narys Aušrelė Sakalaite, PLB valdybos narys Algis Rugienius, JAV LB Krašto valdybos narys Vytautas Maciūnas.

Nuotr. Bernardo Narušio

Premjeras siūlo naujos vyriausybės sudėtį

Vilnius, kovo 24 d. (BNS) — Premjeras Gediminas Vagnorius trečiadienį pateiks prezidentui Valdui Adamkui tvirtinti atnaujinto ministrų kabineto sudėtį.

Naujojoje vyriausybėje turėtų būti likti Ryšių ir informacijos bei Statybos ir urbanistikos ministrai, o į Žemės ūkio ir miškų bei Sveikatos apsaugos ministrų postus bus pasiūlytos naujos kandidatūros.

Į Žemės ūkio ir miškų ministro portfelį pretenduoja Konsultacinės tarybos prie Žemės ūkio rūmų pirmininkas Edvardas Makelis. Sveikatos apsaugos ministro kandidata tūra kol kas laikoma paslaptį. Neoficialiomis žiniomis, tai opozicinės LDDP frakcijos Seime narys Mindaugas Stankevičius, 1996 metais vadovavęs ministrų kabinetui.

Konservatorių frakcija priitarė dviejų naujų ministrų kandidatūroms.

Prezidentui taip pat nebus teikiama tvirtinti Europos reikalų ministrės Laimos An-

driekienės kandidatūra, kol prokuratūra nepaskelbs galutinio išvadų apie jos vaidmenį incidente su įtūžusia protestuotojų minia kovo 14 dieną Kaune, per kurį žuvo žmogus.

Parlamentarai abejoja būsimos vyriausybės teisėtumu

Seimo Jungtinės frakcijos seniūnas Rimantas Smetona tvirtina, kad Lietuvoje šią savaitę nebėlis teisėtos vyriausybės.

Spaudos konferencijoje antradienį jis sakė, kad jei prezidentas patvirtins nepilnos sudėties kabineto sąrašą, tai bus „nekonstitucinis prezidento dekretas“.

„Konstitucija numato, kad prezidentas tvirtina vyriausybę, o ne kokią nors jos dalį“, sakė Seimo narys.

Jis neatmetė galimybės, kad Seimo narių grupė kreipsis į Konstitucinį teismą dėl tolimosios vyriausybės veikimo neteisėtumo.

Prezidentas V. Adamkus kabineto sąrašą turėtų patvirtinti trečiadienį.

Ministrai pasirašys sienų sankirtos sutartį

Vilnius, kovo 24 d. (BNS) — Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministrai trečiadienį Vilniuje susitinka pasirašyti sutarties dėl valstybių sienų sankirtos taškų.

Ministrai Algirdas Saudargas, Valdis Birkavs ir Ivan Antonovič pasirašys kovo pradžioje patvirtintą sutartį, kuria trijų valstybių sienos sankirtos taškas nustatomas prie Liudvinavo ežero.

Lietuvos valstybės sienos su Latvija ir Baltarusija jau nu-

statytos, tačiau jų sankirtos taškas gali būti nustatytas tik trišaliu susitarimu.

Lietuva tarpvalstybinėmis sutartimis nustatė 598 km ilgio sieną su Latvija ir maždaug 650 km sieną su Baltarusija. Dabar vyksta sienos žymėjimo darbai.

Susitikimo Vilniuje proga Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministrai dar surengs dvišalius susitikimus, svečius priims prezidentas Valdas Adamkus.

* **Didžiausia šalies energetikos bendrovė** „Lietuvos energija“ 1997 metais patyrė per 79 mln. litų nuostolių, o kartu su ankstesniųjų metų nuostoliais jie viršija 216 mln. litų.

Visą nuostolių sumą įmonės akcininkai antradienį nutarė perkelti į kitus finansinius metus.

* **Kova su organizuotu nusikalstamumu** bus pagrindinė tema lapkritį Vilniuje įvyksiančiame asocijuotų Europos Sąjungos šalių parlamentų vadovų ir Europos parlamentų prezidentų susitikime.

Tai paskelbta Bukarešte antradienį, baigiantis parlamentų vadovų 5-ajai konferencijai.

Vilniuje tai pat bus svarstomos migracijos ir vizų problemos.

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis BNS korespondentui sakė, kad Rumunijos prezidentas labai aiškiai apibrėžė valdžios, kuri nori panaikinti korupciją, ir „korumpuotų pinigų valdžios“ priešpriešą.

* **Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius** įpareigojo Finansų ministeriją iki balandžio 20-osios atlikti išsamų „Lietkoopsąjungos“ patikrinimą ir vykdyti jos išskolinimo biudžetui išieškojimo procedūras, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

Preliminariais duomenimis, „Lietkoopsąjunga“ skolinga valstybei 163,3 tūkst. litų.

Imonių, kurių steigėja yra „Lietkoopsąjunga“, skolos valstybės biudžetui sudaro 2,89 mln. litų. „Sodrai“ — daugiau kaip 1 mln. 69 tūkst. litų.

* **Prezidentas Valdas Adamkus** antradienį susitiko su Vaikų kaimo, esančio Marijampolės rajone, kūrėjais ir susipažino su ketinamo steigti Imonių kaimo projektu.

Monsinoras V. Kazlauskas BNS sakė, kad Vaikų kaimui kurti „Nico“ bendrovė jau skyrė beveik 1 mln. JAV dolerių. Dabar ketinama steigti Imonių kaimą — statyti avalynės ir drabužių siuvimo įmones, kuriose dirbs Vaikų kaimo augintiniai.

* **Kadenciją neseniai baigusiam prezidentui A. Brazauskui** paskirta 1997 metų Pilypo Orliko premija. Premija paskirta už nuopelnus plėtojant bendradarbiavimą bei tarpusavio pasitikėjimą Vidurio ir Rytų Europoje, už pastangas plėtojant draugiškus, abipusiškai naudingus

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Abudža. Nigerijoje viešintis popiežius Jonas Paulius II sekmadienį surengtame susitikime su valstybės musulmonų vadovais pareiškė, kad tiek krikščionybė, tiek islamas laiko silpnųjų visuomenės narių teisių pažeidimus nuodėme.

Jonas Paulius II, susitikdamas su 34 musulmonų vadovais, pripažino, kad abi religijos skirtingai supranta savo bendrą Dievą, bet tuo pat metu abi pripažįsta žmogaus gyvybės vertę visuose jos vystymosi etapuose.

Popiežius pareiškė nerimą dėl šių dienų žmogaus teisių padėties. „Kai kurios pasaulio vietose žmonės vis dar persekiojami ir kalinami dėl sąžinės sumetimų ir dėl religinių įsitikinimų“, sakė Jonas Paulius II.

„Nigerija yra suvereni valstybė, kuri turi teisę rinkti savo paties vadovus“, sakė dvasinis vadovas, Sokoto sultonas Mohammed Maccid ir pridūrė, kad užsieniui kišimasis yra neleistinas.

Popiežius sakė, kad abi religijos turi stengtis bendradarbiauti, ypač tokiose valstybėse, kaip Nigerija, kur krikščionys ir musulmonai gyvena kaimynystėje. Jos turėtų užtikrinti, kad religija niekad nebus beatodairiškai naudojama konfliktui kurstyti.

Pasak jo, 104 mln. gyventojų turinti daugiatautė Nigerija turi stengtis sutaisyti savo nesutarimus ir panaudoti žmogiškuosius bei gamtinius turis visos visuomenės, o ne saujėlės gerovei.

Londonas. Alžyro teismas nuteisė mirti septynis musulmonų teroristus, kurie 1996 metais nužudė prancūzų kilmės Romos katalikų vyskupą Pierre Clavierie ir jo vairuotoją, pranešė Alžyro radijas.

P. Clavierie buvo aukščiausias Alžyre nužudytas krikščionių dvasininkas ir keturiasdešimties nuo 1993 metų rugsejo Alžyre nužudytas prancūzas.

1992 metų pradžioje šalies vyriausybė panaikino visuotinių rinkimų rezultatus, kurie būtų atnešę neabejotiną pergalę radikaliesiems islamistams, Alžyre žuvo daugiau kaip 65 tūkstančiai žmonių.

Kišiniovos. Po sekmadienį vykusių Moldovos parlamento rinkimų žymiai pirmąja Komunistų partija (KP), rodo Centrinės rinkimų komisijos ir paskelbti preliminarūs rezultatai.

Šiuose rinkimuose dėl 101 parlamento vietos varžėsi iš viso 15 partijų ir 60 nepriklausomų kandidatų. Komunistų partija dalyvavo rinkimuose pirmą kartą po to, kai tautiška vyriausybė 1991 metais ją uždraudė. Ji buvo vėl legalizuota tik 1994 metais.

Niujorkas. Irako biologinio karo programos pradininkas suimtas, jam besirengiant bėgti iš valstybės, antradienį pranešė laikraštis „New York Times“, kuris rėmėsi Irako ambasadoriaus Jungtinėse Tautose Nizar Hamdoon suteikta informacija.

JT pareigūnai „laiko laisvą priėjimą prie tokių žmonių, kaip Hindaw, dar vertingesniu, negu vizitai į prezidento objektus arba Irako vyriausybės bylų peržiūrėjimas, kadangi iš patirties žino, jog programos planai paaiškėja, tik nupasakoti jos dalyvių“, sakoma laikraštyje.

N. Hamdoon teigimu, N. Hindaw turėjo karinių dokumentų, kuriuos privalejo perduoti Irako vyriausybei.

Pranešama, kad šis mokslininkas baigė mikrobiologijos studijas JAV. 1983 metais, kai Irakas kariavo su Iranu, jis parašė pranešimą, rekomenduojantį didelių mastų gaminti cheminius ir biologinius ginklus. Irako atstovai JT teigė, kad šis pranešimas turėjo didelę įtaką Bagdado karinei strategijai.

Grozinas. Čėčenijos kalnų rajonuose pastarosiomis dienomis nuosliauzos nušlavė tūkstančius namų, pagadino kelius ir komunikacijas, antradienį pranešė Čėčenijos pirmasis vicepremjeras Turpal Atgerijev.

Pasak jo, nuosliauzos užklupo 13 gyvenviečių Nozai Jurto, Vedeno ir Šatoaus rajonuose.

Atvykę į įvykio vietą, Interfax korespondentai pamatė, kad gyvenamieji namai virto kalnais griuvėsių, kaip po žemės drebėjimo, sutraukti dujų ir vandentiekio vamzdiniai, išversti elektros perdavimo linijų stulpai.

Pasak nukentėjusiųjų, ši nelaimė kur kas didesnė, negu bombardavimai, išgyventi karo metais. Šimtai šeimų dabar privirstos visiems laikams palikti apgyvendintas vietas, kurios daug metų nebus tinkamos ūkinei veiklai, ir prašyti sklypų statybai lygumų vietovėse.

Vicepremjeras T. Atgerijev neslėpė, kad Čėčenijos vyriausybė faktiškai negali padėti nukentėjusiesiems, nes pastogės neturi dešimtys tūkstančių šeimų, kurių būstai buvo sugriauti per karą.

Specialistų teigimu, slaitų slinkimas žemyn artimiausiomis dienomis nesustos. Savaitės pabaigoje Čėčenijos kabinetas apsvartys susiklosčiusią padėtį. Galimas dalykas, kad vyriausybė nuspręstų oficialiai prašyti pagalbos iš pasaulio valstybių.

KALENDORIUS

Kovo 25 d.: Apreiškimas Švč. Mergelei Marijai; Marija, Haroldas, Vaisvilas, Kantė. 1831 m. Lietuvoje prasidėjo sukilimas prieš rusus.

Kovo 26 d.: Feliksas, Kasijonas, Teklė, Vygantas, Gėla, Liudgardas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

KAZIUKO MUGĖ NEW YORKE

Sukaktuvinė, 35-toji Kaziuko mugė Kultūros židinyje, Brooklyne, NY, įvyko sekmdienį, kovo 1 d.

Kaip ir praityje, taip ir ši kartą mugė buvo pradėta aukojant šventų Mišių auką. Tam tikslui šoninės salės sienos viduryje buvo pastatytas, lietuviškais raštais išmarginta lino staltiese padengtas, Mišioms paruoštas stalas. Ant jo — nedidelis kryželis, mirkčiojo pora žvakių, o nedidelėse vazelėse puikavosi violetinės spalvos tulpės ir jaunų žilvičių šakelės, ant kurių jau buvo prikibę pūkuoti „kaciukai“. Abiejose stalo pusėse ant grindų dideliuose vazonuose — gelės. Priešais stalą ant sienos tarp didelių, platių tautinių juostų kabėjo skautų globėjo šv. Kazimiero paveikslas. Visa tai, kukliai bet skoningai sutvarkyta, sudarė orų ir nuotaikingą vaizdą.

12 val. vidurdienį, į Mišias susirinkusiems giedant „Pulkim ant kelių“, skautų vėliavas įnešė, o vėliau jas ir išnešė, skautas vyt. Jonas Jankauskas, ir skautė fil. Daina Penikaitė.

Šventų Mišių auką, kartu su Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininku Tėv. Pranciškum Giedgaudu, OFM, ir Šv. Jurgio konvento Kaune vyresniuoju Tėv. Antanu Grabnicku, OFM, aukėjo provincijolas iš Kretingos Tėv. Sigitas-Benediktas Jurčys, OFM.

Mišių metu Švento Rašto skaitymus atliko skautas vyt. Jonas Jankauskas ir skautė Irena Kuncaite.

Pamokslą pasakė Tėv. S. B. Jurčys, OFM. Pamokslą pradėjo žodžiais: „Atsimink, jog iš dulkės kilai, dulke ir tapsi“. Tai pirmasis gavėnės — atgailos laikotarpio sekmadienis, tad ta tema pamokslas buvo tiesiamas ir toliau.

Visuotinės maldas skaitė vyr. skautė fil. Gina Jankauskaitė.

Mišių dovanas atnešant jų prasmę apibūdino vyr. sk. V. Jankauskienė.

Dovanos:

Balta lelija: kreipiantis į skautų globėją šv. Kazimierą, kad jis ir toliau globotų lietuvišką jaunimą, vestų jį dorybės ir tautinio susipratimo keliu. (Atnešė sk. fil. Daina Penikaitė.)

Knyga „Skautybė 1945-1985 m.“: joje aprašyta 40 metų skautijos veikla Išeivijoje, tarnaujant Dievui, Tėvynei ir artimui. (Atnešė vyr. sk. fil. Sigitas Penikaitė.)

Gėlės: dėkojant Visagaliui už padovanotą Kovo 11-ąją, kartu maldaujant jį, kad jau niekuomet Nepriklausomybės saulė Lietuvoje nebeužgesytų. (Atnešė Lietuvos gen. konsulo

dr. Petro Anuso žmona Lilija Anusienė.)

Duona, vynas ir vanduo: tai žemės vaisiai, kuriais stipriname savo kūną ir sielą. (Atnešė Vaiva Boertje.)

Mišias užbaigus, celebrantai buvo išlydėti giedant „Parveski, Viešpatie“ (muz. J. Strolis, žodž. P. Jurkauskas.)

Dabar jau buvo priartėta prie mugės atidarymo. Mugė atidaryti mugės vedėja vyr. sk. Vida Jankauskienė pakvietė skautų veikloje didelių kraitį susikrovusių vyr. sk. Lilę Milukienę (ji ir taupų žodį tarė) ir Liliją Anusienę. Joms atsiūsus dviejų sujungtų tautinių juostų mazgą, mugė oficialiai buvo atidaryta.

Po to V. Jankauskienė apibūdino palei salės sienas susitautus „prekėmis“ apkrautus stalius ir „prekybininkus“.

Daugiausia dėmesio susilaukė „prekių“ iš Bostono atvežęs Gintaro Karoso stalas, ant kurio buvo matyti daugybė kasečių su įvairios lietuviškos muzikos įrašais, padarytais Lietuvoje, knygos, žemėlapių, įvairūs informaciniai leidiniai ir kt. Ypač įdomus iš medžio pagamintų vėlinių rinkinys.

Ilgas skautų židinių stalas puikavosi gintaro papuošalais, lininiais audiniais, paveikslais, knygomis...

Didelį tautinę tematiką medžio darbų rinkinį išstatė buvę New Yorko gyventojai, dabar atvykę iš Washingtono apylinkių, Irena ir Mindaugas Jankauskai. Jų darbai susilaukė išskirtinio pasisekimo. Jie į namus grįžo tuščiomis, nes beveik visos jų „prekės“ pasilikė New York'e. Be abejo, ir visi kiti stalai turtingi, bet jiems visiems aprašyti „Darbininke“ vietos nebeužtektų.

Mūsų jaunimėliui nuobodžiauti irgi neteko. Jie skautų tūnto paruoštame „ežerelyje“ meškeriojo, bandė savo taiklumą, mesdami sviedinį į krepšį ir žaidė kitus žaidimus. Apatinėje židinio salėje buvo galima pasistiprinti skautų skaniai paruoštu maistu, pagurkšnoti kavutės ir pasmagurauti gausių saldumynų.

Buvo pravaista loterija. Laimieji žiaugėsi laimėtais dailės darbų paveikslais ir kitais vertingais daiktais.

Kaip ir praityje, taip ir šiais metais mugė susilaukė didelio skaičiaus lankytojų. Mugę aplankė, su vietiniais lietuviais susipažino ir pasižinėjo čia gyvenantys sveciai iš Kretingos, provincijolas Tėv. Sigitas B. Jurčys, OFM. Jis ir mane paprašė, kad jo sveikinimą perduočiau visiems „Darbininko“ skaitytojams.

Už puikiai suorganizuotą mugę padėką priklauso darbš-

ciosioms skautėms: vyr. skautininkei Vidai Jankauskaienei ir Ramutei Česnavičienei, kurios darbavosi salėje, Giedrei Stankūnienei (dirbusiai virtuveje), Lilėi Milukienei (židinių stalas), Birutei Kidolienėi (loterija), sk. Ninai Jankauskaitei (kavinė), Irenai Vilgalienei (židinių stalas).

Prie mugės jau visai vakarop pakrypus, skirstantis į namus, išsinešant gražius mugės prisiminimus, nelengva buvo atsikratyti nerimo: nuo šių metų spalio menesio Kultūros židinio „savo namais“ vadinti nebegalėsime. Židyns paroduodamas!..

P. Palys
Iš „Darbininkas“ 1998.03.13

Los Angeles „Palangos“ tunto sesės prie Kaziuko mugės vartų. Iš k. Simona Gajauskaitė, Karina Balaitė, tuntininkė ps. Danutė Mazeikiene, Audra Gričiūtė ir Lina Jocaite. Nuotr. V. Zelenienės

KAZIUKO MUGĖ KALIFORNIJOJE

Visų džiaugsmui oras mugės sekmadienį buvo labai puikus. Pasitikėdami pietines Kalifornijos saulėtų dangumi, skautai ir skautės galėjo ramiai išdėstyti savo gaminius lauke ant spalvingai dekoruotų stalų. Taip pat ir losangeliečiai, išvarginti El Nino sukeltų įklausų neįprastu ir dažnu lietaus, galėjo gera nuotaika ir neskubėdami pasižinėti, išgyventi mūsų lietuvišką gyvenimą turintinčias jaukias susijungimo akimirkas.

Ši 1998 metais kovo 8 dieną vykusio Kaziuko mugė buvo iš eilės 38-toji. Kaip praprasta, šis mūsų prekybos vyko Šv. Kazimiero parapijos kieme, Los Angeles. Viršutinėje salėje buvo įrengta valgykla, apatinėje — kavinė.

Po sumos iš bažnyčios žmonės rinkosi prie mugės iškilmingų vartų, pastatytų skautų vyčių. Visi laukė atidarymo iškilmių. Skautams ir skautėms išsiriškiavus šios mugės komendantas v.s. fil. Gediminas Leškys pakvietė ps. fil. Birutę Viskantienę atidaryti mugę. Sesė Birutė pastebėjo, kad Šv. Kazimiero šventės progą surengtos mugės yra vienos iš įdomiausių skautiškų švenčių. Po to trumpą sveikinimo žodį tarė viešnia iš Lietuvos. Teisininkė Teresė Kazlauskienė, valdymo reformų ir savivaldybių reikalų viceministrė palinkėjo skautams ir toliau laikytis savo gražių tradicijų. Sesei Birutei perkirpus simbolinę juostelę mugė buvo atidaryta.

Ramiojo Vandenyno rajono surengtoje mugėje darbavosi visi skautiški vienetai. Jauniausi skautai vilkiškai ir paukštytės turėjo laimėjimus, skaitytojams.

ciosioms skautėms: vyr. skautininkei Vidai Jankauskaienei ir Ramutei Česnavičienei, kurios darbavosi salėje, Giedrei Stankūnienei (dirbusiai virtuveje), Lilėi Milukienei (židinių stalas), Birutei Kidolienėi (loterija), sk. Ninai Jankauskaitei (kavinė), Irenai Vilgalienei (židinių stalas).

Prie mugės jau visai vakarop pakrypus, skirstantis į namus, išsinešant gražius mugės prisiminimus, nelengva buvo atsikratyti nerimo: nuo šių metų spalio menesio Kultūros židinio „savo namais“ vadinti nebegalėsime. Židyns paroduodamas!..

P. Palys
Iš „Darbininkas“ 1998.03.13

Skautės siūlė pirkti savo darbo leles. Prityrusios siūlė skaniai iškeptus lašiniuosius, žagarelius, įdarytus lietinius ir lemonada. Vyr. skautės prekiaavo rugine duona, atsiųsta iš Čikagos. Broliai skautai turėjo savo darbo „jigsaw puzzle“ lenteles, pačių išdažytas Lietuvos istoriniais vaizdais. Prityrę skautai kepė dešreles ir turėjo paruošę įdomų žaidimą. Be jau minėtų mugės vartų, vidury kiemo skautai vyčiai buvo pastatę bokštą iš lazdo, ir visur iškabinę balionus.

Skautams ir skautėms vadovauja jauni vadovai. „Birutės“ d-vės draugininkė vyr. skautė Daina Žemaitaitytė, „Juratės“ d-vės — ps. Laima Balciene, paukštytės vadovauja vyr. skautė Vaiva Kiškytė, „Darius ir Girėno“ d-vės draugininkas sk. vytis Darius Vitkus, skautams vyčiams vadovauja ps. fil. Auris Jarašiūnas. Vilkiukai skautauja savo tėvelių globėjais, bet jie dar laukia sau draugininko.

Visą savo gyvenimą vadovavę skautiškam darbui vyresnio amžiaus skautai ir skautės dar nerodo nuovargio; jie mugėje dalyvavo gausiai ir reikšmingai. Skautininkų, -ių ramovės stalas buvo apkrautas įvairiais gaminiais. Tai darbščios ir talentingos ramovės seniūnės. v.s. Alfonsas Paziūrienės gamyba: ten buvo kruvos skanių spurgų, riestainių — „voveruškų“, net trylika sūrių, pintinė medinių mar-

gučių ir savo auginto medžio šakelių su „kaciukais“. Salia buvo pardavinėjamos knygos. Virtuvėje darbavosi ir „Kunig. Gražinos“ būrelis sesės, išdavusios 250 porcijų pietų. Gražinietės taip pat pardavinėjo rankdarbius, medžio drožinius, gražias velykines korteles ir namuose keptus pyragus. Būrelio vadovė yra s. fil. Danutė Giedraitienė.

Iš Arizonos atvykstanti s. Milda Kvedarienė ir šiemet visus stebino savo austų juostų spalvingumu ir nepaprasto grožio gintarinių papuošalų meniškumu.

Žemutinės salės kavinėje darbavosi ASS skautai ir skautės. Vadovės, ps. fil. Danutės Scola pastangomis, patalpos buvo skautiškos stovyklos vaizdais papuoštos. Visada svetingos kavinės sesės turėjo paruošiusius gausų skanėstų stalą. Kvapni kava, gaivūs gėrimai ir jauki aplinka kvietė visus apsilankyti, pabūvoti, pasidalinti lietuviško gyvenimo naujienomis, ir gal dar pakalbėti apie dingusius jaunystės skautavimo dienas...

Mūsų mugė turėjo bendrą prekyvietės atspalvį, tik norėjosi matyti daugiau ryšulių lankytojų rankose. Bet malonu ir tai, kad žmonės atsilankė, susitiko su savo seniai matytais bičiuliais, užmezgė naujas pažintis, atgaivino senas.

Visus linksmo pakviestas muzikantas Česlovas Geštautas, kuris tarp visų vaikščiojdamas puikiai akordeonu grojo mums malonias lietuviškas melodijas. Tokie susijungimai džiugina širdį, gaivina jausmus. Ačiū mūsų vadovams ir vadovėms už jų pašventimą savo laisvalaikio dirbti mūsų lietuviškosios skautybės išsi-laikymui.

vs Vanda Zelenienė

gucių ir savo auginto medžio šakelių su „kaciukais“. Salia buvo pardavinėjamos knygos. Virtuvėje darbavosi ir „Kunig. Gražinos“ būrelis sesės, išdavusios 250 porcijų pietų. Gražinietės taip pat pardavinėjo rankdarbius, medžio drožinius, gražias velykines korteles ir namuose keptus pyragus. Būrelio vadovė yra s. fil. Danutė Giedraitienė.

Iš Arizonos atvykstanti s. Milda Kvedarienė ir šiemet visus stebino savo austų juostų spalvingumu ir nepaprasto grožio gintarinių papuošalų meniškumu.

Žemutinės salės kavinėje darbavosi ASS skautai ir skautės. Vadovės, ps. fil. Danutės Scola pastangomis, patalpos buvo skautiškos stovyklos vaizdais papuoštos. Visada svetingos kavinės sesės turėjo paruošiusius gausų skanėstų stalą. Kvapni kava, gaivūs gėrimai ir jauki aplinka kvietė visus apsilankyti, pabūvoti, pasidalinti lietuviško gyvenimo naujienomis, ir gal dar pakalbėti apie dingusius jaunystės skautavimo dienas...

Mūsų mugė turėjo bendrą prekyvietės atspalvį, tik norėjosi matyti daugiau ryšulių lankytojų rankose. Bet malonu ir tai, kad žmonės atsilankė, susitiko su savo seniai matytais bičiuliais, užmezgė naujas pažintis, atgaivino senas.

Visus linksmo pakviestas muzikantas Česlovas Geštautas, kuris tarp visų vaikščiojdamas puikiai akordeonu grojo mums malonias lietuviškas melodijas. Tokie susijungimai džiugina širdį, gaivina jausmus. Ačiū mūsų vadovams ir vadovėms už jų pašventimą savo laisvalaikio dirbti mūsų lietuviškosios skautybės išsi-laikymui.

vs Vanda Zelenienė

KAZIUKO MUGĖ WORCESTERYJE

Skautų, -ių Kaziuko mugę Worcesteriye ruošti tapo tradicija Verbu sekmadienį. Šiemet įvyks balandžio 5 d. Maironio Parke, 52 So. Quinsingamond Ave. Shrewsbury, MA. Mugės atidarymas — 12 val. p.p. Skautininkės paruoš skanius lietuviškus pietus. Bus pyragų ir kitų skanumynų, kavos, bei Putnam seselių keptos ruginės duonos.

Papietavus, pasivažišus kava, sesės skautės prie prekybos laukų pirkėjų. Kad mugė būtų turtingesnė, pakviesta iš kaimyninių telkinių — Hartfordo, Cape Cod bei Bostono skautininkai, -ės su meno dirbiniais. Galima bus įsigyti audinių bei medžio dirbinių darytų Lietuvoje. Broliai skautininkai turės stalą su medžio drožiniais ir inkilėliais paukščiams. Pavasaris čia pat, reikia ruošti namelius mugėje!

E.Č.

Los Angeles „Palangos“ tunto paukštytės ir kandidatas. Iš k. Lina Polikaitytė, Andreja Dabšytė, Liana Bandziulytė, Malvina Milliron, Regina Žmuidzinaitė, Karina Jogaite, Genutė Skirytė ir Katarina Butkytė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

v.s. VILIUI BRAŽENUI JUBILIEJŲ ŠVENČIANT

Š.m. balandžio mėn. v.s. Viliui Braženiui sukanka 85 metai amžiaus.

Jo šeima ir draugai ta proga ruošia jo plačios skautiškos ir visuomeninės veiklos suvenyrų parodėlę. Ji vyks sekmadienį, balandžio 5 d. (Verbu sekmadienį) po lietuviškų šv. Mišių Prince of Peace parapijos salėje, Ormond Beach, Floridoje.

Lietuviškas pamaldas ruošia Daytona Beach Lietuvių klubas. Visi kviečiami pamaldose dalyvauti ir aplankyti parodėlę.

KAZIUKO MUGĖ

Clevelande skautų ir skautų Kaziuko mugė vyks balandžio mėn. 5 d.

Worcester, MA, skautų ir skautų Kaziuko mugė vyks balandžio 5 d. Maironio Parke. Atidarymas — 12 val. Pietūs ir mugė — 12:30 val. p.p.

grįžantiems iš pietų paukšteliams. Mažiesiems mugės lankytojams skautės turės „Laimės šulinį“. Žinoma, bus ir turtingas laimikiais laimėjų stalas, kviečiantis išmėginti laimę.

Tad kviečiame ir laukiame visus Worcesterio ir apylinkės lietuvius atsilankant ir parodant, kad domėtis jaunimo veikla. Šiemet skautai ypač reikalingi paramos, nes prie Worcesterio — Paxton, MA, vyks VIII Tautinė stovykla, kurią suvažiuos iš visų vietovių skautai; stovyklą suruošti ir praveisti reikalingos lėšos.

Iki pasimatymo Kaziuko mugėje!

E.Č.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-841-2808
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priemamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. V.J. VASAITIENE
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

RUTH JORATĖ NESAVAS-BARSKY, M.D.
Barsky Dermatological Associates
Dermatologijos ligų, odos vėžio
specialybė
Kosmetinė chirurgija
• Raukšlės • Saulės dėmės
120 Oak Brook Center Mall #318
Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630
Kalbame lietuviškai

Los Angeles „Kalniškių“ tunto vilkiukai po darbų Kaziuko mugėje ilsi laukdami tėvelių. Iš k. Gytis Joga, Tauras Stockus, Viktoras Joga, Aleksas Vilkas ir Marius Vilkas. Visi penki — skautininkų Irenos ir Eugenijos Vilkių vaikaičiai. Nuotr. V. Zelenienės

KOVO VIENUOLIKTOJI

DR. JONAS VALAITIS

Politinėje 20 amžiaus Lietuvos istorijoje yra du labai reikšmingi Lietuvai įvykiai — dvi datos: 1918 Vasario šešioliktoji — Lietuvos atkūrimo diena ir 1990 m. Kovo vienuoliktoji — Lietuvos valstybės atstatymo diena. Šios dienos tai ne atskirimo, bet atkūrimo ir atstatymo dienos, nes Lietuvos valstybė yra sukurta prieš daugelį amžių ir ji gyvuoja jau beveik 800 metų savo užbaigtu valstybės pavidalu. Per tuos 800 metų ji vystėsi įvairiai: kaip kunigaikštystė, kaip karalystė, savo teisinius pamatus grindusi Lietuvos Statutais; moderniausiais šimtmečiais, kaip respublika įsisteinusi per Lietuvos Respublikos Konstituciją. Paskutinioji — dabartinė 1992 m. spalio 25 d. referendumu priimtoje Lietuvos Respublikos Konstitucijoje skelbiama: Lietuviai Tauta sukurusi Lietuvos Valstybę; jos teisinius pagrindus grindusi Lietuvos Statutais ir Lietuvos Respublikos Konstitucijomis, šimtmečiais atkakliai gynusi savo laisvę ir nepriklausomybę; išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius; įkūnydama prigimtine žmogaus ir tautos teisę laisvai gyventi ir kurti savo tėvų ir protėvių žemėje — Nepriklausomoje Lietuvos valstybėje; puoselėdama Lietuvos žemėje tautinę santarvę; siekdama atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės, atgimusios Lietuvos piliečių valia priima ir skelbia šią konstituciją — tautinės Lietuvos valstybės pagrindus.

Po 50 metų Lietuvos okupacijos, tautinio lietuvių samoningumo okupuotoje Lietuvoje ir užsienyje bei tarptautinės padėties šaltjo karo tarp JAV ir Sovietų Sąjungos dėka, 1990 m. kovo 11 d. buvo atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Dr. Jonas Valaitis.

Lietuvoje: partizaninis karas, fizinis pasipriešinimas okupantui ir Lietuvos rezistencinis dvasinis pasipriešinimas okupantui išlaikė Lietuvos valstybingumą gyvą.

Užsienyje: ALTo ir Amerikos lietuvių pastangomis JAV prezidentas Roosevelt užtikrino lietuviams, kad JAV nepripažįsta sovietinės Lietuvos okupacijos. Ji pasiekė daugumą Vakarų pasaulio valstybių, kuriose toliau veikė ir veikia nepriklausomos Lietuvos atstovybės — konsulatai.

Vienas reikšmingiausių politinių įvykių, padėjusių atstatyti Lietuvai nepriklausomybę, buvo 1988 metų Islandijoje — Reikjavike įvykusi konferencija tarp prezidentų Reagan ir Gorbaciovo. Prezidentas Reagan paskelbė, kad Sovietų Sąjunga yra ne kas kita, kaip „blogio imperija“, todėl JAV pasirošiusios žvaigždžių karui, sulaukė iš prezidento Gorbaciovo realaus padėties įvertinimo: t.y. „glasnost“ ir „perestroikos“ (atvirumo ir persitvarkymo) įgyvendinimą, ne tiek pakeičiant politinę, kiek ekonominę padėtį Sovietų Sąjungoje. Del šios ekonominės „perestroikos“ 1988 m. birželio 3 d. Vilniaus Mokslo akademijoje lietuvių, nepaisant gresiančio pavojaus, įkūrė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdį (LPS), ekonomijos prof. Vilko iniciatyva. Bet jau 1988 m. liepos 12 d. PLS persitvarkė į politinę organizaciją, siekiančią atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir iš prof. Vilko iniciatyvą perėmė prof. Vytautas Landsbergis, kuris buvo išrinktas LPS vadovu ir 1990 m. kovo 10 d. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku. Juo išbuvo iki 1993 m. gegužės 1 d., kada, LDDP laimėjusi rinkimus ir Algirdas Brazauskas išrinkus Lietuvos prezidentu, Vytauto Landsbergio ir Gedimino Vagnoriaus pastangomis buvo įsteigta konservatorių partija — Tėvynės sąjunga, kurios pirminku buvo išrinktas Vytautas Landsbergis. Jis vadovavo Seimo opozicijai iki 1996 m. Seimo rinkimų. LDDP juos pralaimėjus, Seimo daugumą sudarė Tėvynės sąjungos — Konservatorių partijos ir Krikščionių demokratų partijos koalicija.

Persitvarkymo Sąjūdis savo bekompromisine veikla, nuo įsikūrimo iki kovo 11-tosios, suvaidino labai svarbų vaidmenį, ruošdamas suvažiavimus ir viešas demonstracijas. Viena reikšmingiausių buvo 1988 m. rugpjūčio 23 d. Vingio

parke, dalyvaujant arti 300,000 lietuvių miniai, kuri skandavo: „Lietuva, Lietuva, Lietuva...“ 1988 m. spalio 17 d. demonstracijoje Gedimino kalne buvo iškelta Lietuvos trispalvė.

Persitvarkymo Sąjūdis perėmė iš Tarybų Lietuvos komunistų partijos politinę iniciatyvą, kai 1988 m. kovo mėn. SSRS suvažiavimą buvo išrinkta Sąjūdžio narių dauguma. Tas paskatino Lietuvos Komunistų partiją atsiskirti nuo visasąjunginės komunistų partijos, vadovaujančios naujai išrinktam Komunistų partijos sekretoriui Algirdui Brazauskui, kuris buvo žinomas savo „žingsnis po žingsnio“ pasisakymu už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, bet ne bekompromisiniu susitarimu su Gorbaciovu. 1990 m. sausio mėn. Gorbaciovas atvyko į Vilnių, pasisakydamas prieš Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir siūlydamas Lietuvai pasilikti jo organizuojamoje sąjungoje. Nepaisant Gorbaciovo pastangų, lietuvių atmetė jo pasiūlymus.

1990 m. vasario 24 d. rinkimuose į Tarybų Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą Sąjūdžio pastangomis, iš 141 atstovų, buvo išrinkti 90 Sąjūdžio nariai. Ši dauguma paskelbė neturintys juridinės galios 1940 m. Liaudies seimo nutarimus dėl įstojimo į Sovietų Sąjungą ir paskelbė: „Mes siekiame atkurti nepriklausomą demokratine Lietuvos valstybę“. Taip pat Lietuvos Komunistų partija paskelbė (labai diplomatiškai): „Lietuva be suvereniteto — Lietuva be ateities“. Tame pačiame Aukščiausiosios Tarybos suvažiavime, prieš paskelbiant Gorbacioviui prezidentinio režimo įstatymą, buvo nutarta pasiskelbti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Kad suradus tinkamą formą nepriklausomybei atstatyti, 1990 m. kovo 3 d. Aukščiausia

Vilniuje prez. Valdo Adamkaus inauguracijos metu š.m. vasario 26 d. Iš kairės: Bernardas ir Regina Narušiai iš Cary, IL, Liūda ir Algis Rugieniai iš Detroito.

Taryba sudarė darbo grupę iš 9 Tarybos atstovų, kurioje taip pat dalyvavo Vytautas Landsbergis, Romualdas Ozolas, Algirdas Saudargas ir Vytenis Andriukaitis. Šitai darbo grupė buvo pasiūlyti keturi keliai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui: Algimanto Gurecko, Česlovo Stankevičiaus, Vytenio Andriukaitio ir Algirdo Brazausko.

Gorbaciovo pastangomis, Maskva paskubomis rengė įstatymą, kuris nusakė išėjimo iš SSR sąlygas. Jos buvo nepriimtinos Lietuvai. Tuo pačiu metu darbo grupė palaikė ryšį su tarptautinėje politikoje patyrusiu diplomatu Stasiu Lozoraičiu. Po ilgų svarstymų, Stasiui Lozoraičiui pasiūlius, buvo prieta nuomonės paskelbti Lietuvos nepriklausomybės nuostatą, kuri garantuotų Lietuvos respublikos teisinį identitetą, neleistų priimti Lietuvai būtinumo dar kartą naudotis tautų apsisprendimo teise ir neleistų traktuoti Lietuvos kaip posovietinės respublikos. Tuo pagrindu ir buvo priimtas šis aktas, skelbiantis Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suvereninių galių vykdymas ir nuo šiol Lietuva yra vėl Nepriklausoma Valstybė... Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kaip suvereninių galių reikėja šiuo aktu pradeda realizuoti visą valstybės suverenitetą.

Lietuvos Taryba, pirmininkaujama dr. Jono Basanavičiaus, paskelbė 1918 m. vasario 16-tosios aktą Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, pirmininkaujama prof. Vytauto Landsbergio, paskelbė 1990 m. kovo 11 d. aktą.

Lietuvos Taryba atliko didelį Lietuvos valstybės atkūrimo

darbą; Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba — didelį Lietuvos valstybės nepriklausomybės Atstatymo darbą.

Po kovo 11 d. 1990 metais turėjo teigiamus, neigiamus ir tragiškus įvykius. Teigiami buvo, kad dvejų metų laikotarpį daugelio valstybių buvo pripažinta Lietuvos nepriklausomybė. Pirmoji buvo Islandija. 1991 m. rugsėjo mėn. 11 d. JAV ir 1991 m. rugs. mėn. 16 d. Sovietų Sąjunga.

Neigiami įvykiai buvo, kad, nepaisant Gorbaciovo „perestroikos“ jis iki Sovietų Sąjungoje įvykusio pučo 1991 m. rugpjūčio mėn. dėjo visas ekonomines (blokadą), teises (moratoriumas) ir teroristines (omonų teroras) pastangas neleisti Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir sustabdyti Lietuvos atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos, o tuo pačiu duodant pradžią Sovietų Sąjungos suirumui.

Tragiškoji pusė buvo ypatinai skaudi Lietuvai. 1991 m. sausio 13 d. įvykiai prie televizijos bokšto ir parlamento, kai Lietuvos herojai, gindami savo tautos nepriklausomybę, buvo sutriuškinti sovietų tankų. Lietuvos kunigaikščio Margirio pavyzdžiu, Rolandas Jankauskas sovietų tankams artėjant prie televizijos bokšto ir žmonėms traukiantis, savo draugams sušuko: „Negi jūs bijote už Lietuvą mirti“, ir atsislojęs prieš tankus buvo ju sutriuškintas. Tragiški įvykiai Medininkuose 1991 m. rugpjūčio 3 d., kai beginkliai, pasienį saugojantys, lietuvių buvo žiauriai nužudyti Sovietų Sąjungos teroristų su omono grupės pagalba.

Siemet, vasario 26 d., po iškilmingos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos prasidėjo naujas ir geresnis Lietuvos laikotarpis, su ryškiai sumažinta arba galbūt pabaigta LDDP Artūro Paulausko ir paulauskininkų įtaka.

Praėjusį sekmadienį prez. Bill Clinton išsiorušė dvylikos dienų kelionei į Afrikos žemyną, kur aplankys šešias iš 48, Saharos dykumą supančių, valstybių. Jo kelionės tikslas yra ir politinis, ir iš dalies turistinis, bet galbūt ir noras bent kiek atsikvėpti nuo nesiliaujančių žiniasklaidos persekiojimų dėl Monikos, Paulos ar kurios kitos moters... Tik vargiai prezidentui pavyks išvengti su asmeniškų gyvenimu bei elgesiu susietų klausimų, kai kartu keliauja 800 asmenų delegacija, kurios netažą dalį sudaro įvairūs žurnalistai. (Ir mes niurname, kai Lietuvos vyriausybės žmonės ar kiti „itakingi valstybės asmenys“ išsiorušia į užsienį su gausia palyda...)

Prieš kelionę prezidentui, kaip ir bet kuriam kitam, keliaujančiam į svetimas kraštus, buvo patarta saugotis geriamo vandens, nes jo švarumo niekas negali garantuoti. Beveik tuo pačiu laiku Prancūzijos sostinėje vyko Jungtinių Tautų suruosta tarptautinė trijų dienų konferencija, kurios pagrindinė tema: vanduo — jo išteklių, apsauga nuo taršos, taupymas ir dalinimasis su jautiančiais trūkumą.

Nors 71 proc. mūsų planetos yra po vandeniu, bet net 98 jo proc. netinkami žmogui vartoti, nes vanduo per sūrus. Pasašinti iš jo druską yra ilgas, sunkus ir brangus procesas, todėl plačiu mastu negali būti panaudojamas. Tačiau vanduo yra pagrindinis gyvybės palaikytojas, svarbesnis net už maistą. Šiuo metu kone pusantro milijardo Žemės gyventojų neturi švaraus vandens. Atiteityje ši problema dar paastres. Konferencijoje užsiminta, kad 2050 metais apie du trečdalius planetos gyventojų kamuos vandens trūkumai. Jau ir dabar iki 300 milijonų žmonių 26-se valstybėse kencia nuolatinis vandens stygi, o del užteršto geriamo vandens bent 5 milijonai kasmet miršta, užsikrėtę įvairiomis bakterijomis, besiveisiančiomis ne tik nešvariose upėse, ežeruose, bet ir šuliniuose.

Ne vien Žemės paviršiaus vandenims, bet ir požeminio vandens ištekliais gresia vis didesnis taršos pavojus nuo pramonės ir augančių miestų kanalizacijos, nuo beatodairiškai vartojamų dirbtinių trąšų žemės ūkyje ir kitų žalingų medžiagų, susietų su gyventojų skaičiaus didėjimu. Konferencijos, kaip JT rūš-

Tik negerk vandens!

Danutė Bindokienė

toji Paryžiuje, mažiausiai itakos turi kraštams, kuriuose švaraus vandens, arba apskritai jo trūkumas, jaučiamas daugiausia. Kalbėti apie šią opią problemą nebeužtenka — reikia veikti, tačiau konferencija priverčia dalyvaujančių valstybių atstovus atkreipti dėmesį ir galbūt paskatins persekiojimų dėl Monikos, Paulos ar kurios kitos moters... Tik vargiai prezidentui pavyks išvengti su asmeniškų gyvenimu bei elgesiu susietų klausimų, kai kartu keliauja 800 asmenų delegacija, kurios netažą dalį sudaro įvairūs žurnalistai. (Ir mes niurname, kai Lietuvos vyriausybės žmonės ar kiti „itakingi valstybės asmenys“ išsiorušia į užsienį su gausia palyda...)

Prieš kelionę prezidentui, kaip ir bet kuriam kitam, keliaujančiam į svetimas kraštus, buvo patarta saugotis geriamo vandens, nes jo švarumo niekas negali garantuoti. Beveik tuo pačiu laiku Prancūzijos sostinėje vyko Jungtinių Tautų suruosta tarptautinė trijų dienų konferencija, kurios pagrindinė tema: vanduo — jo išteklių, apsauga nuo taršos, taupymas ir dalinimasis su jautiančiais trūkumą.

Nors 71 proc. mūsų planetos yra po vandeniu, bet net 98 jo proc. netinkami žmogui vartoti, nes vanduo per sūrus. Pasašinti iš jo druską yra ilgas, sunkus ir brangus procesas, todėl plačiu mastu negali būti panaudojamas. Tačiau vanduo yra pagrindinis gyvybės palaikytojas, svarbesnis net už maistą. Šiuo metu kone pusantro milijardo Žemės gyventojų neturi švaraus vandens. Atiteityje ši problema dar paastres. Konferencijoje užsiminta, kad 2050 metais apie du trečdalius planetos gyventojų kamuos vandens trūkumai. Jau ir dabar iki 300 milijonų žmonių 26-se valstybėse kencia nuolatinis vandens stygi, o del užteršto geriamo vandens bent 5 milijonai kasmet miršta, užsikrėtę įvairiomis bakterijomis, besiveisiančiomis ne tik nešvariose upėse, ežeruose, bet ir šuliniuose.

Ne vien Žemės paviršiaus vandenims, bet ir požeminio vandens ištekliais gresia vis didesnis taršos pavojus nuo pramonės ir augančių miestų kanalizacijos, nuo beatodairiškai vartojamų dirbtinių trąšų žemės ūkyje ir kitų žalingų medžiagų, susietų su gyventojų skaičiaus didėjimu. Konferencijos, kaip JT rūš-

toji Paryžiuje, mažiausiai itakos turi kraštams, kuriuose švaraus vandens, arba apskritai jo trūkumas, jaučiamas daugiausia. Kalbėti apie šią opią problemą nebeužtenka — reikia veikti, tačiau konferencija priverčia dalyvaujančių valstybių atstovus atkreipti dėmesį ir galbūt paskatins persekiojimų dėl Monikos, Paulos ar kurios kitos moters... Tik vargiai prezidentui pavyks išvengti su asmeniškų gyvenimu bei elgesiu susietų klausimų, kai kartu keliauja 800 asmenų delegacija, kurios netažą dalį sudaro įvairūs žurnalistai. (Ir mes niurname, kai Lietuvos vyriausybės žmonės ar kiti „itakingi valstybės asmenys“ išsiorušia į užsienį su gausia palyda...)

Prieš kelionę prezidentui, kaip ir bet kuriam kitam, keliaujančiam į svetimas kraštus, buvo patarta saugotis geriamo vandens, nes jo švarumo niekas negali garantuoti. Beveik tuo pačiu laiku Prancūzijos sostinėje vyko Jungtinių Tautų suruosta tarptautinė trijų dienų konferencija, kurios pagrindinė tema: vanduo — jo išteklių, apsauga nuo taršos, taupymas ir dalinimasis su jautiančiais trūkumą.

Nors 71 proc. mūsų planetos yra po vandeniu, bet net 98 jo proc. netinkami žmogui vartoti, nes vanduo per sūrus. Pasašinti iš jo druską yra ilgas, sunkus ir brangus procesas, todėl plačiu mastu negali būti panaudojamas. Tačiau vanduo yra pagrindinis gyvybės palaikytojas, svarbesnis net už maistą. Šiuo metu kone pusantro milijardo Žemės gyventojų neturi švaraus vandens. Atiteityje ši problema dar paastres. Konferencijoje užsiminta, kad 2050 metais apie du trečdalius planetos gyventojų kamuos vandens trūkumai. Jau ir dabar iki 300 milijonų žmonių 26-se valstybėse kencia nuolatinis vandens stygi, o del užteršto geriamo vandens bent 5 milijonai kasmet miršta, užsikrėtę įvairiomis bakterijomis, besiveisiančiomis ne tik nešvariose upėse, ežeruose, bet ir šuliniuose.

Ne vien Žemės paviršiaus vandenims, bet ir požeminio vandens ištekliais gresia vis didesnis taršos pavojus nuo pramonės ir augančių miestų kanalizacijos, nuo beatodairiškai vartojamų dirbtinių trąšų žemės ūkyje ir kitų žalingų medžiagų, susietų su gyventojų skaičiaus didėjimu. Konferencijos, kaip JT rūš-

(Bus daugiau)

BENDRAKELEIVIO DOVANA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ
(Tėsinys)

3

Je iškarto man tai atrodė svetima ir keista, tai ilgainiui Amerikoje dominuojanti atmosfera patraukė ir mane. Išsintintinės kelias dešimtis kalėdinių sveikinimo atvirukų, aš ir Švento Valentino dieną savo darbovietės merginas apdovanoju saldinais ar dailiais romantiškais atvirukais, bet mano širdis tebėra ištikima nepasiekiamai, tolimai, numylėtai Audronei.

Kurį laiką negalėdamas apsispręsti, bet nenorėdamas likti už visuomenės ribų, tapau Bendruomenės nariu, sumokėjęs nario mokestį, nes man jos veikla atrodė praktiška ir naudinga, išlaikant lietuvių priauganciose kartose, tačiau vis dar negalėjau prapti prie jokios kitos organizacijos. Netrukus, stebint iš šalies, mane pradėjo dominti Tėvynės vaduotojų sąjunga, kurios pagrindinis ir vienintelis uždavinys buvo Lietuvos išlaisvinimas, o veiklos metodai buvo kuklesni ir labiau praktiški. Ilgokai svarstęs ir pakartotinai kviečiamas, pagaliau į ją įstojau, pradėjau dalyvauti susirinkimuose ir posėdžiuose, vykau į demonstracijas, rinkau peticijoms parašus, o nariai į mane reagavo su ypatinga pagarba ir mane išrinko į centro valdybą. Buvau nuolat kviečiamas visuomenei pasakoti apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje, skaityti paskaitas politinėmis temomis ir taip pat, bent paviršutiniškai,

supažindinti su mano sėkmingo pabėgimo planais, ką aš nenoriai dariau, vis dar negalėdamas nusikratyti manje jaugintų baimės ir nepasitikėjimo jausmų, todėl slėpiau kai kurias detales, neminėju pavardžių ar vietovių, taip pat nuslėpiau ir savo sužadėtinės buvimą, kadangi žinau, jog ir nedraugiškas ausis mano kalbos pasiekė, nes sovietinių šnipų voratinklį jokių užtvarkų nėra. Iš Amerikoje gaunamos Lietuvos komunistų propagandinės spaudos mačiau, kad mano „įdavikškas žygis“ pasiekė ir Lietuvos skaitytojus. O ką galvoja Audronė? Ar ji pasijuto apgauta? Ar ji nenukentėjo per mane? Net virpėjau iš troškimo susiznoti, išsipasakoti, patirti, kaip ji gyvena, bet nedrįsau jai rašyti, nes žinojau, kad pašto cenzoriai mano laiškus laukia, bet, aciū Dievui, jų nesulaukia.

Staiga per mikrofonus vel pasigirdo malonus piloto baritonas:

— Mielieji keleiviai, už keliolikos sekundžių pakilsime. Laimingos ir malonios kelionės!

Vis dar paskendęs prisiminimuose, aš krūpteliiu, staiga susiorientavęs, kur esu ir kad skrendu New Yorko link... Tarp darbovietės ir visuomeninės veiklos bei kuklios savo buto ruošos neturiu daug laiko kontempliacijai, todėl retai sau leidžiu skęsti prabangiam prisiminimų sraute juo labiau, kad su jais siejasi ir skausmingas ilgės, ir gili širdgėla. Tuo tarpu varikliai sužūžė, lektuvus virptelėjo ir netrukus pro langą pamaciau tolstancius oro uosto ir Clevelando miesto siluetus. Už keleto minučių, ar gal net sekundžių, lektuvas atsidadė tirštų debesų patale, o virš galvų buvo matyti tamsejantis, pilkas dangaus skliautas su

pabirusiomis žvaigždėmis ir snaudžiančio mėnulio pilnatimi. Laikas pradėti skaityti mano prakalbos užrašus, priminimus palikus kitam kartui. Tuo tarpu lektuvu takeliu prie manęs prisiartinio patarnautoja su vežimėliu, apkrautu gerimais ir užkandžiais. Ji žvilgtelėjo į mano tuščią kavos puoduką, ji imetė į vežimelio apacioje gulintį atliekų padėklą ir klausiamai į mane pažiūrėjo:

— O dabar gal galiu jums pasiūlyti ką nors gaivinančio?

— Prašau balto vyno, — beveik nenoriai atsiliepiu, nes nepatogu atsakyti. Ties manimi pastačiusi buteliuką Reino vynuogių vyno ir taurę su servetėle, ji nustūmė vežimėlį toliau. Kaip toli tas Reinas? Gal ne toliau už Nemuną? Pasiurpau, kad ir vėl negrįžčiau į prisiminimų taką. Dabar laikas susikoncentruoti į prakalbos tekstą, nes skrydis į New Yorką ilgas ir ji reikia praktiškai išnaudoti.

Jaučiu gilų lojalumą Tėvynės vaduotojų sąjungai, nes mane patraukė jos idealizmas, nors tai beveik kariškos disciplinos principais veikianti organizacija, iš savo narių reikalaujanti visiško paklusnumo, drausmės ir tobulo skirtų darbų atlikimo. Garsas apie jos veiklą pasiekė ir Lietuvą, kurios spaudoje jau skelbiama, kad tai fašizmo ir nacizmo atgaivinimas užsienio lietuviuose, kurie, anot Lietuvos laikraštinių, pabėgo iš Lietuvos dėl savo fašistų pažiūrų, bijodami užtarnautos bausmės už kolaboravimą su vokiečiais ir antisovietinę veiklą. Ir Amerikoje prasidėjo panašūs šmeižtai, o pas mane net du kartus buvo atvykę FBI agentai. Tai mandagūs ir malonūs vyrai, tačiau pui-

kiai pasirošę savo uždaviniais. Visų pirma jie norėjo iširti mano pabėgimo motyvus, taip pat daug klausinėjo apie mano gyvenimą vokiečių okupacijos metais, kai aš buvau dar tik nesikurtantis paauglys. Šiaulių berniukų gimnazijos mokyns. Džiaugiausi, jiems galėjęs parodyti savo mokslo pažymėjimą Be to, pajutęs ir jiems savotišką simpatiją, įteikiau ilgai ir rūpestingai išsaugotus slapτους dokumentus — instrukcijas, kaip verbuoti šnipus, taip pat ir kai kurių agentų pavardes, o atminty turėjau kelių Šveicarijoje ir Vakarų Vokietijoje gyvenančių „kontaktų“ pavardes. FBI agentai buvo manimi patenkinti ir mane paliko ramybėje, tačiau iš Vilniaus vis dar gaunu anoniminių grasinančių laiškus, kuriuos, išvertęs į anglų kalbą, perduodu FBI. Apsipratus su gyvenimu laisvėje, jaučiuosi saugus ir gyvenu be persekiojimo baimės, todėl mano veikla Tėvynės Vaduotojų sąjungoje yra tapusi mano keršto komunistams įrankiu.

— Atsiprašau, ar šita vieta neužimta? — savotišku užsienietišku anglų kalbos akcentu mane paklausė elegantiškai apsirėngęs, patrauklios išvaizdos apyjaunis vyriškis.

Jis mane nustebino, nes jau buvome senokai pakilę ir visi keleiviai sėdėjo savo vietose, tačiau nemaciau reikalo atsakyti neigiamai.

— Atleiskit, kad laike skrydžio užsigeidžiau keisti savo vietą, — jis kalbėjo tolydžiai. — Matot, mano kelionių biuras padarė klaidą, nes man rezervavo vietą nerūkantių skyriuje, o aš labai norėčiau užsiskūryti.

ISPŪDŽIAI IŠ PIRMŲJŲ FLORIDOS LIETUVIŲ DIENŲ

Tiek dirbta, ruošiasi ir laukta, o štai, Pirmosios lietuvių dienos jau praėjo. Sunku įvertinti ir aprašyti šią grandiozinę Lietuvių dienų šventę, nes kiekviena minutė buvo visa užpildyta visokiomis programomis, parodomis, tautiniais šokiais, sportu, pokyliu, katedroje vykusiomis iškilmingomis šv. Mišiomis ir sekmadieniniais pietumis St. Peterburgo Lietuvių klube.

Didžulis St. Jude katedros centras buvo perpildytas dalyviais ir žiūrovais. Sunku buvo rasti vietos ne tik viduje, bet ir lauke, automobilių aikštėje. Prieš kelias dienas El Nino vėjęs ir audras į St. Peterburgą atpūtes ir apvylęs visus golfo žaidėjus dėl neįvykusio golfo turnyro, tačiau Lietuvių dienų rytą, lyg žadėta, saulės spinduliai pradžiugino visus susirinkusius iš įvairių Floridos ir kitų JAV valstijų į šią puikiai suorganizuotą šventę.

Atidarymas

Pirmųjų Floridos Lietuvių dienų atidarymas įvyko šeštadienį, vasario 21 d., 10 val. ryto šv. Judo katedros centre, kurį puošė ant aukšto stiebo iškelta ne tik JAV vėliava, bet ir Lietuvos trispalvė. Prie įėjimo kiekvienas gavo gražiai išspausdintą programą. Ši leidinėlių paruošė Mėcys Šilkaitis; jame buvo ne tik dienos programos eiga, bet ir anglų kalba trumpi geografiniai ir istoriniai duomenys ir internetu pasiekiami informacija apie Lietuvą, įvairūs sveikinimai. St. Peterburgo miesto ir apylinkių žemėlapis ir aukotojų bei mecenatų pavardės. Ši kruopščiai paruošta programos leidinė išspausdino Alius Karnavičiaus spaustuvė.

Salė, kurioje vyko šių Dienų atidarymas, buvo perpildyta, nes šis renginys buvo gerai išreklamuotas lietuvių ir amerikiečių tarpe. Reklamą amerikiečių tarpe puikiai atliko advokatas Andrius Barauskas.

Atidarymo pradžioje susirinkusius pasveikino šių Dienų vadovai Angelė Karnienė ir Mėcys Šilkaitis. St. Peterburgo lietuvių mišrus choras, prisijungęs ir vienetams iš įvairių Floridos vietovių, sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Šiam Floridos Lietuvių telninių jungtiniam chorui vadovavo jaunas talentingas muzikos daktaras Bronius Kazėnas, akompanavo muzikė Regina Diktienė. Choro galingas ir puikus dainavimas sukūrė pakilią nuotaiką ir išpūdingai įvedė dalyvius į tolimesnę šios dienos programą. Po to vysk. Paulius Baltakis, OFM, invokacija dekojo Dievui už Lietuvos tėvišką globą ir kad „Tauta

savo viltis sudėjusi Rūpiniojelyje keles naujam kūrybingam gyvenimui“. Vyskupas dėkojo ir „už tėvišką globą lietuviškai išveivijai, kad padėjo išlikti krikščioniškai, broliškai talkinanti tėvynei Lietuvai bei sąžiningu darbu ir kultūrine veikla turinanti svetingą kraštą — Ameriką“. Sveikino Lietuvą, švenčiančią 80-tąsias nepriklausomybės atgavimo metines ir Floridos Lietuvių dienas. Linkėjo „kad visiems jos būtų smagios ir dvasiškai praturtinančios“. Po invokacijos vyko atsilankiusių garbės svečių sveikinimai. George Kretikos, JAV kongreso atstovo Bill Young asistentas, Golfporto ir St. Peterburgo miestų atstovų. Jie pasiūlydžia Lietuvai atgauti laisvę, išreikšti padėką, kad lietuvių Amerikoje yra pavyzdgingi piliečiai, teigė, kad tokių piliečių Amerikai daugiau reikia. LB Tarybos prezidento pirmininkas Donatas Skucas pasidžiaugė, „kad lietuvių veikla tikrai nebus Amerikoje, turint tokius gabius organizatorius, kurie suruošė šią didingą šventę“. Lietuvos ambasados pirmas sekretorius Rolandas Kristiūnas savo sveikinime pabrėžė, kad „kiekvienas iš jūsų yra svarbus mums kaip asmenybė, kiekvienas iš jūsų esat brangus Lietuvai“. Po sveikinimų garbės svečiai buvo pakviesti į parodų salę.

Parodos

Parodų salę puošė įvairūs meno eksponatai: tautodailė, filatelija, numizmatika, JAV ir Lietuvos vėliavos, Vytis ir didžiulis kopyltstulpis. Svečius pasitiko tautiniais drabužiais pasipuošusi Genovaitė Treinienė, kuri, kartu su Monika Andrijauskienė ir Genovaitė Modestiene vadovavo, kad parodų salė būtų papuošta ir turtinga rodiniais. Joms padėjo menininkas Kostas Ulevičius, garsėjas savo keramikos darbais.

Buvo išstatyta Floridos lietuvių dailininkų: Rimgailės Zotovienės, dr. Aldonos Valienės, Juozo Sodaicio, dr. Antano Lipskio, Irenos Manonienės, Marijos Kuhlmanienės, Vlado Vaitekūno ir jau mirusių dailininkų: Antano Rūkštelės, Antano Aiduko, Antano Petrikonio, Mikalojaus Ivanausko paveiksai. Buvo ir dr. Antano Šalnos medžio šaknų kūryba, Vinco Šalčiūno kompiuterio grafika, Genovaitės Treinienės liaudies motyvais išdegti įvairūs medžio dirbiniai. Salės gilumoje buvo Monikos Andrijauskienės suruošta tautodailės paroda: gintaro, medžio drožinių ir audinių. Įdomūs buvo iš Juozo Taoro rinkinio keli genocido eksponatai; Narcizo Kreiveno pašto ženklų ir

Kun. dr. Matas Čyvas, vysk. Paulius Baltakis ir klebonas kun. Steponas Ropalis St. Peterburge, Floridos lietuvių dienų parodos atidaryme.

lietuviškų pinigų rinkiniai; Karašo įvairių gerimų etikečių rinkiniai; Genovaitės Modestiens paruošta paroda „Momentai iš Lietuvos istorijos“, paryškinti trumpais aprašymais, vaizdais ir St. Peterburgo lietuvių bibliotekos vedėjos Sofijos Salienės prietaikytomis knygomis. Gražiai pristatytas buvo ir Vilniaus universitetas Lietuvos istorijos eigoje. Buvo ir žymiųjų lietuvių amerikiečių tarpe vardai ir Lietuvos vaizdai, kuriais rūpinosi Mėcys Šilkaitis. Gal didžiausio dėmesio susilaukė Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Čikagoje globojami rodiniai, tai karalių rankraščiai iš valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos Vilniuje. Jie buvo išdėti ant stalų, nutysusių visu parodų sales pasieniu. Tai tikrai senovė dvelkiančios Lietuvos didžiųjų kunigaikščių visokios privilegijos, rašytos lotynų, slavų ar lenkų kalbomis. Kiekvienas didžiulis privilegijų lapas turėjo ir savo autentišką spalvingą antspaudą, patvirtinantį kunigaikščio parašą. Apie šiuos karalių rankraščius kalbėjo Jolita Steponaitienė, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėja. Parodų salė taip pat nuolat buvo pripildyta žiūrovais, su kuriais bendravo ten esantys dailininkai ir rodinis išstaciūsi asmenys. Buvo nupirkti nemažai paveikslų. Dailininkė Rimgailė Zotovienė savo paveikslą „Kuršių marios“, padovanavo ateinančių metų Floridos dienų laimėjimams.

Programa

Po oficialaus Floridos Lietuvių dienų atidarymo programa buvo pradėta Floridos lietuvių telninių jaunimo choro pasirodymu. Po to tautiniais šokiais džiugino šaunūs „Grandies“ šokėjai iš Čikagos. Buvo žavų matyti tiek gražaus jaunimo. Jie lengvais, grakščiais, entuziastingais judesiais žavėjo publiką. Pasiūlydžiamas tokiu jaunimu ir jų vadove Smieliauskaitė-Fabionovich, kurie nesigailė savo laiko vykdami į šias pirmas Floridos Lietuvių dienas. Ši grupė, kaip ir galingai skambėjęs jungtinis choras, suklepė pakilią nuotaiką.

Programa vyko be pertraukos iki penktos valandos vakaro. Programoje pasirodė ir St. Peterburgo Moterų dainos vienetas su vadove Regina Diktienė, ir Vyrų vienetas su vadovu Bronium Kazėnu ir „Audros“ šokėjai su vadove Dalia Adomaitiene. Šie dainos ir šokio vienetai dirba ištisus metus ir pasirodo įvairiuose vietiniuose renginiuose. Programoje dalyvavo ir Krulikų šeimos talentingas jaunas atžalynas — Viktorija, Giedrė ir Gintaras. Jie atliko klasikinius veikalus smuiku, violončele ir pianinu. Dalyvavo ir Elena Žebertavičienė. Ji žė-

Angelė Karnienė ir Mėcys Šilkaitis, Floridos Lietuvių dienų ruošimo vadovai, parodos atidaryme š.m. vasario 21 d. Nuotr. B. Kronienės

maitiška tarpe susirinkusiems papasakojo apie „Plumpių miesto mugės nuotykius“ ir Vincas Žebertavičius atliko ištraukas iš veikalo „Aušros sūnūs“. Visi programų atlikėjai susilaukė entuziastingų plojimų.

Valgykla

Valgyklos salėje jautėsi kaip Kaziuko mugė; ten buvo galima ne tik pavalgyti, bet ir įsigyti suvenyrų, knygų, gintaro ir medžio drožinių. Nusidriekę stalai laukė pirkejų. Knygas pardavinėjo Vida Meiluvienė; suvenyrus — Elena Jasaitienė; auksakalys Stasys Norkūnas — savo originalius papuošalus; Gintaro Karoso keletas stalų buvo apkrauti įvairiomis prekėmis; keli vyrai iš Lietuvos pardavinėjo gintarą. Dalia Bobelienė turėjo knygų stalą, kurio pelną

skyrė Lietuvos našlaičiams. Valgantieji televizijos ekrane galejo stebėti ir Vytauto Mažeikos vaizduojamas iš įvairių įvykių Lietuvoje. Didžiausią veiklą šioje salėje vyko vartuvėje, kur darbščios šeimininkės su vadove Gražina Viktorienė bandė patenkinti atėjusius pavalgyti ar atsigerti. Valgių buvo didelis pasirinkimas, nuo virtinių ir kugelių iki tortų su kava.

Pokylis

Tą patią dieną, šeštadienį, 7 val. vak. vyko pokylis, užėmęs net dvi didžiules sales. Svečių sodinimą puikiai sutvarkė Vida Sabienė. Programą atliko dailiojo žodžio puoselėtoja aktorė Dalila Mackialienė, įpin-dama humoro savo pasakytose eilėse. Pokylis metu buvo paminėti teniso varžybų laimėtojai ir įteikti jiems atitinkami medaliai. Teniso laimėtojai tapo: moterų vienete Danutė Miselis; vyrų — Antanas Kušeliauskas; moterų dvejetainio laimėtojos — Alicija Solienė ir Danutė Miselis; mišrų dvejetainį laimėjo — Vanda Vebeliūnienė ir Alfonsas Andrusis, o vyrų dvejetainį laimėjo Jurgis Vodopalis ir Vytautas Grybauskas. Angelė Karnienė taip pat padėjo ir Kleofai Gaizauskienei.

Grojančios muzikai, dar ilgai sukosi poros šokių sukuryje, kad bendravo su seniai bematytais draugais, tuo užbaigdami šią atmintingą Floridos Lietuvių pirmąją dieną.

Šv. Mišios

Sekmadienį, vasario 22 d., 1 val. p.p. vyko iškilmingos šv. Mišios. Dalyvaujant vysk. P. Baltakiui, OFM, svečiui kun. Klunui ir vietiniams kunigams: klebonui S. Ropoliui, OFM, kun. dr. M. Čyviui ir M. Kirkilui. Didžiulėje St. Peterburgo miesto šv. Judo katedroje pirmą sykį buvo aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Pamokslas buvo anglų

LB Floridos apygardos pirmininkas Liutaveras Siemaška su George Kretikos, JAV Kongreso atstovo Bill Young asistentu, š.m. vasario 21 d. susitikė St. Peterburge vykusiose Floridos Lietuvių dienose.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

CLASSIFIED GUIDE

ĮVAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Tunu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Galime padėti gauti darbo leidimą. Suteikiama pigus butas - \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIŲ NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapotis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOTIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Nerūkantis pensininkas ieško kambario (su valgiu) prie šeimos Marquette Parko apyl. Skambinti 8 v.v., tel. 773-472-1249.

Reikalinga moteris namų valymui. Anglų kalbos nereikia. Kreiptis: Jolanta, tel. 708-652-2537.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

STASY'S CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūsų, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings"; "soffits", "decks", "gutters", plokšti ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S.Benettis, tel. 630-241-1921.

Ieškome vedusių porų arba pavienių asmenų, turinčių darbo leidimą, valyti parduotuves Illinois, Michigan, Indiana ir Iowa valstijose. Padėsime susirasti butą. Kreiptis Cathy, tel. 773-737-0032.

HELP WANTED

Male for lawn maintenance
Proud of America, Inc.
Tel. 708-785-4536.

LIETUVIŲ OPERA

42-asis sezonas

JOHAN STRAUSS

ČIGONŲ BARONAS

1998 m. balandžio 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p.
Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL

BAIGIAMASIS KONCERTAS
1998 m. gegužės 3 d., sekmadienį, 3 val. p.p.
Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL

Bilietai: Seklyčioje, 2711 W. 71 St., Chicago, IL;
šiokiadieniai 9 v.r. - 4 v.p.p.;
šeštadieniai 10 v.r. - 2 v.p.p.
sekmadieniai uždaryta.

Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL,
sekmadienį, kovo 29 d. 9 v.r. - 1 v.p.p.

Autobusų bilietai, 1 abi puses \$4, gaunami Seklyčioje.
Uzsakymus paštu priima: Lithuanian Opera Co., 3222 W. 66 Pl., Chicago, IL 60629. Tel. 773-925-6193.

ir lietuvių kalbomis. Jungtinis lietuvių choras puikiai giedojo lietuviškas giesmes. Šios katedros vargonininkas dr. Bill Picher prisidėjo prie šv. Mišių iškilmingumo, taip, kaip ir muziko Broniaus Kazėno solo giesmė. Angelė Karnienė ir Mėcys Šilkaitis FL. Lietuvių dienų vadovai, dėkodami, kad galėjo naudoti šias patalpas, įteikė šv. Judo Katedros klebonui ir diakonui dvi knygas apie Lietuvą. Gausiai susirinkę maldininkai savo plojimu taip pat prisidėjo prie šios padėkos.

Renginio uždarymas

Po šv. Mišių visi skubėjo į St. Peterburgo Lietuvių klubą, Floridos Lietuvių dienų užbaigimui ir tradiciniams sekmadienį pietums. Šiose iškilmėse dalyvavo daugiausiai keturi šimtai svečių. Juos pasveikino šio klubo naujasis pirmininkas Antanas Gudonis. Dalyvių susodinimą gražiai tvarkė Adelė Balbo-

tienė. Po pietų pirmininkas Antanas Gudonis pakvietė St. Peterburgo vyrų vienietą atlikti programą. Svečiai vėl turėjo malonią progą pasiklausyti Broniaus Kazėno vedamo vyrų vieneto entuziastingai padainuotų dainų (akompanuojant Regainai Diktienėi). Tuo buvo pabaigta Lietuvių dienų meninė programa. Po to — padėkos žodžiai pirmininko Gudonio, ir Floridos apygardos pirm. Liutaverio Siemaškos. Paskutinį padėkos žodį tarė šių dienų rengėjai Angelė Karnienė ir Mėcys Šilkaitis. Jie dėkojo visiems prisidėjusiems prie pirmųjų Floridos Lietuvių dienų savo darbu, energija ir ištverme. Didžiausia padėką tenka Angelėi Karnienėi ir Metui Šilkaitiui, kurių talentas, darbščios rankos, entuziazmas ir nuostabi energija įvykdė pirmųjų Floridos Lietuvių dienų pasisekimą. Valio jiems ir visiems, kurie dirbo ir dalyvavo šiose dienose!

Elvyra Vodopalienė

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos skyrius

Vytėnė Rasutis, 8211 W 90th St Hickory Hills, IL 60457

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIKĄ

TAUSOJANČIOS ŽEMDIRBYSTĖS PRADŽIA

Prieš 5 metus Šiaurės Lietuvos kraštinėje srityje buvo įsteigta nepelno organizacija „Tatulos programa“. Ši organizacija vykdo pirmąją Lietuvos mokslininkų parengtą bei valstybės finansuojamą ilgalaikę šios unikalių srities apsaugos, tausojančios ir biologinės žemdirbystės programą, — rašo „Lietuvos aidas“.

„Tatulos programa“ iš valstybės gavo 9,3 mln. litų. Iš šios sumos per 2 mln. litų skirti nepalūkaninams paskoloms, kuriomis pasinaudojo kelios dešimtys ūkininkų ir kai kurios akcinės bendrovės.

Pasak programos administratorės Valerijos Gražienės, būtent iš šių paskolų ėmė kurtis dauguma ūkininkų. Pvz. Biržų rajono Jokūbiškio kaimo ūkininkas Petras Jočys, pasiėmęs paskolą, pradėjo tušiam lauke. Dabar plačiai žinomas jo 50 ha tausojančios žemdirbystės ūkis. Dabar Biržų ir Pasvalio rajonuose pagal tausojančios ir bioorganinės žemdirbystės chemas jau dirba 44 ūkininkai. Pertvarkant tradicinį ūkį šia linkme, įgyvendinamas visai Lietuvai perspektyvus modelis.

Pernai Žemės ir miškų ūkio ministerijos patalpose Vilniuje atidariusi firmą parduotuvę, vilniečiai dabar primygtinai prašo: „duokite daugiau „Tatulos“ produkcijos!“ Gedimino prospekte jau nupirkto patalpos, kur įsikurs „Tatulos“ atstovybė ir užsakymų skyrius. Įsigytas mikroautobusas, kuriuo pagal užsakymus vilniečiams bus išvežiojama ekologiškai švari produkcija.

Pagal „Tatulos“ programą auginamos ne tik ekologiškai švarios daržovės, bet vartotojams pateikiama ir kvietinių miltų, duonos, daug puikių mėsos gaminių.

NORI BRANGINTI GAMTINES DUJAS

Bendrovė „Lietuvos dujos“ rengiasi kreiptis į Valstybinę energetikos išteklių kainų ir energetinės veiklos kontrolės komisiją, kad vartotojams bū-

tų padidintos gamtinių dujų ir jų gabenimo kainos.

Ūkio ministras Vincas Babilius, kovojantis prieš visų energijos rūšių kainų kėlimą, „Lietuvos rytui“ sakė nematęs jokių galimybių rengti prašymą kainų komisijai, nes Rusija jau kelerius metus nedidina dujų kainų.

„Lietuvos dujos“ siūlo gyventojams, naudojančioms dujas maistui gaminti, jų kainą padidinti net 76,6 proc. (be pridėtinės vertės mokesčio), naudojančioms patalpoms šildyti bei karštam vandeniui ruošti — 10,8 proc. „Lietuvos dujų“ ekonomikos direktorė Žaneta Drobnytė aiškina, kad visoje Europoje gamtinių dujų kainos gyventojams yra dvigubai didesnės negu pramonei, todėl siūloma nebeskriausti gamintojų gyventojų sąskaita. Jei tarifai nesikeis, dėl prekybos gamtinėmis dujomis bendrovė patirsianti 18 mln. litų nuostolių. Pasak Drobnytės, „raskite Lietuvoje paslaugą ar prekę, kuri nebrango 4 metus. Kubinis metras dujų kainuoja tiek pat, kiek važiuoti troleibusu vieną stotelę, kuba šalto vandens Lietuvoje kainuoja 1,98 litu, o dujos juk ateina iš Sibiro“. Dabar gyventojai maistui gaminti už dujų kubinį metrą moka apie 80 centų.

Bendrovės „Lietuvos dujos“ generalinio direktoriaus Kęstutis Šumacherio teigimu, didinti kainas reikia dėl infliacijos per 4 metus, lešų stygiaus dujų ūkiui atstatymo, dėl kreditų palūkanų ir kitų priežasčių. Bendrovės vadovas tvirtina, kad mažėja dujų suvartojimas ir tai turi įtakos kainoms. Šiuo metu dujas nukonkuruoja pigus sieringas mazutas. Tona mazuto šilumos gamintojams kainuoja apie 324 litus, o tūkstantis kubinių metrų dujų — 376 litus.

BŪTINGĖS TERMINALAS SIEMET NEBUS BAIGTAS

Būtingės naftos terminalo statybos pabaigtuvės, planuotos šių metų rudenį, nukeliamos į 1999 metų pabaigą. Energetikos instituto apskaičiavimais, prarasti metai 1

Vilniaus modelių namų sukurta 1998 m. rudens-žiemos sezono rūbų kolekcija buvo demonstruota kovo 5 d., „Karolinos“ parodų centre atidarytoje Lietuvos lengvosios pramonės gaminių parodoje „Lietuviškos mados '98“.

Nuotr. Eltos

milijardą 60,000 litų kainuojančio terminalo kainą padidinti dar 176 mln. litų, — rašo „Lietuvos rytas“.

Ūkio ministras Vincas Babilius nelinkęs manyti, kad Lietuva patirs nuostolių dėl uždelsito terminalo statybos. Jis tai vadina pajamomis, kurių terminalas dar negaus. Ministras mano, jog jei pinigai būtų pritraukti iš juos siūliusių „Oil Capital“ (Didžioji Britanija) ir „REH Holding“ (Virdžinijos salos), gal terminalas būtų buvęs pastatytas laiku, tačiau Lietuva iškart būtų jo netekusi.

Ministro patarėjas Jonas Kazlauskas pripažino, kad 176 mln. litų turės sumokėti valstybė, valdanti 72,85 proc. terminalo akcijų, ir kiti terminalo šeimininkai. J. Kazlauskas nuomone, dėl pernelyg didelės terminalo kainos priekaištauti reikėtų valdžios institucijoms, kėlusioms terminalui didelius ekologinius, priešgaisrinius apsaugos reikalavimus.

Pasak J. Kazlauskos, jeigu pavyktų susitarti su Vakarų ir Rytų bendrovėmis, yra vilčių, kad terminalo statyba būtų galima baigti šiemet... Ūkio ministerija derasi su į Būtingę nusitaikiusiais Rusijos „Nikoil“ ir JAV „Williams International“ susivienijimais.

Ūkio ministras atsargiau vertina ir terminalą statančią bei norinčią jį valdyti vokiečių bendrovę „Presussag Wasser und Rohrtechnik“, kuri jau turi per 20 proc. terminalo akcijų. „Būtingės terminalas brangesnis už savo analogus pasaulyje, todėl galimi du variantai: arba per daug mokame statybininkams, arba užsisakėme brangų žaislą“ — sako Vincas Babilius.

NEATSIKAKO PROJEKTO MARIJAMPOLĖJE

Keturios italų firmos yra nutarusios statyti savo įmones Marijampolės rajone, netoli Avikių kaime esančių Vaiko tėviškos namų. Anksčiau buvo planuota, kad ten iškilsi 10 įmonių kaimelis ir bus sukurta 500 darbo vietų. Italai šiam

projektui įgyvendinti tikėjosi gauti 20 mln. litų iš Lietuvos vyriausybės, bet ši pinigų nedavė.

Dabar 4 Italijos bendrovės — odos dirbinių, marškinių, džinsų siuvimo bei baldų gamybos — nutarė pačios investuoti pinigus ir Marijampolės rajone statyti įmones. Įmonės reikėtų bent 10-14 ha žemės. Rajono žemėtvarkininkai teigia, kad žemė šalia Avikių yra gražinta savininkams, ir su jais italai turi tartis dėl žemės nuomos ar pirkimo. Italijos verslininkai tikisi iki kovo vidurio išspręsti žemės reikalus ir tada pradėti statyti pirmąsias įmones.

IVERTINTA VILNIAUS EKONOMIKĄ

Pirmą kartą atlikti Vilniaus ekonomikos išsamūs tyrimai rodo, kad čia sūtelktos didžiausios užsienio investicijos ir esama nemenko ūkio potencialo. Tokius tyrimus Vilniaus savivaldybės užsakymu atliko Ekonomikos tyrimų centras.

Sostinės tyrimo rezultatus pristato „Verslo žinios“. Analizėje pastebima, kad Vilniaus ekonomikai įtaką daro jo, kaip šalies administracinio centro, vaidmuo. Tarp Baltijos valstybių sostinių Vilnius išsiskiria palyginti nedidele pramonės koncentracija. Vilniuje jos sukaupta tik 14 proc., tuo tarpu kai Taline sukoncentruota 54 proc., o Rygoje 52 proc. Estijos ir Latvijos pramonės įmonių.

Ypač intensyviai Vilniuje vystosi paslaugų sektorius. Pasak Ekonominių tyrimų centro programų vadybininkės Vilijos Motiekienės, sparčiausiai sostinėje persitvarkė ir modernizavosi tie sektoriai, kuriems reikėjo mažiau investicijų — lengvosios pramonės, popieriaus ir medienos bei chemijos pramonės įmonės.

Ekonominių tyrimų centras prognozuoja, kad ateityje Vilniaus pramonės specializacija lems drabužių siuvimo, techninio popieriaus, medienos dirbinių ir baldų, statybinių medžiagų, chemijos pramonės, sudėtingomis technologijomis paremta prietaisų gamyba, sektoriai, aptarnaujantys paslaugų verslą.

Vilniuje š. m. kovo 2 d. atidarytos parduotuvės „Savitas stilius“ savininke Janina Sanikoviene su Šiauliuose pagamintais trikotažo drabužiais.

Nuotr. Eltos

KOVOJA DĖL KIEKVIENO KASNIO

„Sostinė“ rašo apie labdaros valgyklą prie „Minsko“ parduotuvės Vilniuje. Čia kasdien valgo keli šimtai sostinės vargetų. Vieno žmogaus maitinimui Vilniaus miesto savivaldybė skiria po 3 litus.

Kaip rašo „Sostinė“, kad valgykloje pietauja valkatos, galima suprasti vien iš kvapo, kuris sklinda, tik užlipus į antrą aukštą. Į valgyklą renkasi pastovios gyvenamosios vietos neturintys buvę kaliniai ir šiluminių trasų gyventojai. Pietauti ateina ir labai seni ir skurdžiai gyvenantys pensininkai. Papietavę buvę kaliniai ir girtuokliai atima maistą, nes bijo būti sumušti.

Pasak bendrovės „Prašom užieiti“ direktorės Reginos Pranskienės, čia duodamų porcijų neužtenka socialiai pažeisti. Mėnesiui socialiai remtini žmonės iš senienų gauna 18-20 talonų maistui. Kai kurie, atsidėję savo indus, maistą nešasi namo. Kartais valgykloje išsekusiems žmonėms pasidaro bloga. Darbuotojos jiems duoda iš namų atsineštų vaisių.

Šalia labdaros valgyklos yra dar viena tai pačiai bendrovei priklausanti bendro naudojimo valgykla, tačiau joje klientų beveik nebūna. Pasak direktorės, žmonės atbaido labdaros valgyklos publika — jie eina prašyti centų, o kartais priejant bendro naudojimo žmonių atima jų lėkštes. Be to, labdaros valgyklos lankytojai vagia viską, kas pasitaiko po ranka.

Rima Jakutyte

A.ŲA. BRONEI AUKŠTKALNIENEI

mirus, jos dukrai REGINAI KUNGIENEI ir jos sūnums reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

S. ir E. Kungiai
J. ir Z. Kungiai
S. ir P. Žymantai
B. Jakutienė

Neribotos paslaugos su 55+ČEKIŲ SĄSKAITA

55+
čekių
sąskaita

Gyvenimo keliai pilni išlaidų ir mokesčių. Bet jei jau pasiekėte 55-rius metus, jūs užsipelnėte sąskaitą,

kuri jums nieko nekainuos — tai nemokama 55+ čekių sąskaita TCF National banke.

Nereikės mokėti nei už mėnesinį patarnavimą,

nei už čekių išrašymą. Be to, visi čekių užsakymai —

veltui. Taip pat veltui galėsite gauti American

Express keleivio čekius,

„fax“ ir „Xerox“ paslaugas,

notaro patvirtinimus, ATM

kortelę. Atidare sąskaitą gausite ir dovaną. Tad atvykite į TCF

National Bank, kur kelias į 55+ sąskaitą nemokamas!

Susikalbėsite lietuviškai!

Indėliai
FDIC apdrausti
\$100,000

- Čekiai veltui
- Indėliai neša nuošimčius
- Nėra mėnesinių mokesčių

TCF NATIONAL
BANK
Illinois

Tel. 1-773-847-1140

Prekiautojas juostom šiemetinėje Kaziuko mugeje Vilniuje. Nuotr. Vytauto Germano

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Panevėziečių klubo pusmetinis susirinkimas šaukiamas kovo 29 d., 12 val., Jaunimo centre. Po susirinkimo, pasivašinė kavute, visi turime dalyvauti „Draugo“ koncerte ten pat, Jaunimo centre didžiojoje salėje. Valdyba prašo visus narius dalyvauti susirinkime ir koncerte.

Brighton Park Lietuvių namų savininkų draugija per pirmininką Viktorą Uta-
ra atsiuntė 200 dol. Draugo fondo pavasario vajui, atsiliepdama į organizacijoms siūstus laiškus dėl DF milijono dolerių kapitalo užbaigimo. Su ankstyvesniais įnašais jie jau parėmė fondą 600 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame.

Visuomenininkė Irena Kriaučeliūnienė pirmoji atsiuntė 100 dol. auką „Klumpės“ kapelos pakvietimui koncertams Šiaurės Amerikos žemyn. „Klumpės“ kapelą sudaro lietuviai iš etninio žemio Lenkijoje. Jų pirmąją išvyką į užjūrį rūpinasi LB Kultūros taryba. Dvidešimt asmenų grupė atsiųsti susidaro didelės kelionės išlaidos, tad labai prašoma paramos. Aukos siųsti: Marijai Remienei, 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154; čekius rašyti Lithuanian American, Inc. vardu.

Žinome, kad mūsų skaitytojų yra ir Aurora, ir Joliet, ir St. Charles, ir kituose tolimuose Čikagos priemiestuose, todėl maloniai kviečiame visus į pasimatymą vyrų choro „Aras“ koncerte sekmadienį, kovo 29 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Koncertą rengia „Draugas“.

Dr. Augustinas Laucis, Mt. Olive, IL, Draugo fondo garbės narys, DF pavasario vajui atsiuntė 200 dol. prie ankstesnių 1,600 įnašų. Labai dėkojame už paramą, siekiant užbaigti DF milijoną.

Iš Michiana, iš Gary, iš Beverly Shores ir kitų artimų vietų Indiana valstijoje juk nėra tolimas kelias. Ką reiškia graži sekmadienio popietė išokti ir automobilį ir patogiais keliais atsidurti prie Jaunimo centro Čikagoje. Tad ir kviečiame visus tose vietovėse gyvenančius lietuvius atvykti į „Draugo“ ruošiamą Toronto vyrų choro „Aras“ koncertą šį sekmadienį, kovo 29 d., 3 val. popiet. Lauksime!

„Klumpės“ kapelos koncertai vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, balandžio 17 d., Mc Henry County kolegijoje balandžio 18 d., Jaunimo centre, Čikagoje, balandžio 19 d. Bilietai į balandžio 19 d. koncertą gaunami „Seklyčioje“, o į kitus — prie įėjimo. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama.

Religinės muzikos koncertas Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje šiemet taip pat bus Vėrubų sekmadienį, balandžio 5 d., parapijos bažnyčioje. Programą atliks parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, kartu su solistais. Visi kviečiami!

Niekuomet nėra per anksti domėtis madomis... Jaunieji žiūrovai Montessori madų parodoje. Nuotr. Indrės Tijiūnienės

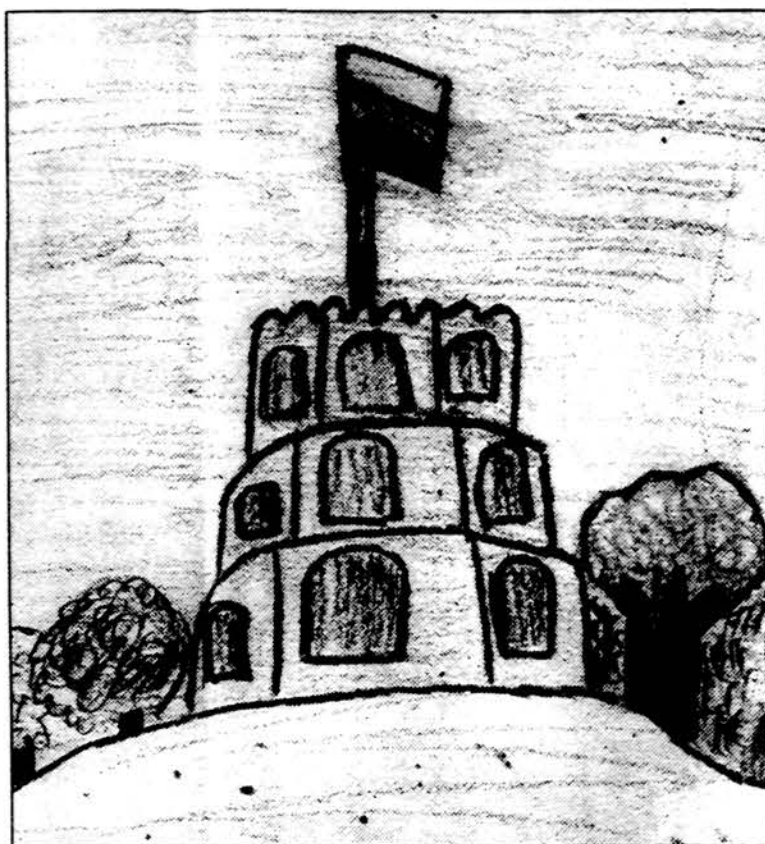
Šį šeštadienį, kovo 28 d., 7 val. ryte, per Lietuvių televizijos 23 TV kanalą bus rodomas filmas „Čiurlionis ir žiemos grožis Lietuvių soduose“. Tai dr. Jono Adomavičiaus išteigtos lietuvių globos ir nuolatinės užuovės namų bei aplinkos filmo premjera. Filmą pagamino žinomas filmuotojas Aleksandras Plešys. Visi kviečiami pažiūrėti.

Tęsiant ir palaikant mūsų lietuviškas tradicijas, Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas ruošia „Vėlykų stalą“ balandžio 16 d., per Atvelykį, 12 val., centro didžiojoje salėje. Stalus ar vietas reikia užsisakyti, kaip galima greičiau. Skambinkite tel. 708-448-7436. PLC renginių komitetas žada visus priimti ir pavaišinti kuo puikiau. Sudarykime didelę ir darnią lietuvišką šeimą!

ALto Čikagos skyrius nuosirdžiai atsiprašo aukotojų, kurių aukos buvo praleistos Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimo leidinyje. Tai aukotojai: Tauragės Lietuvių klubas — 100 dol.; Anglijos Lietuvių klubas — 100 dol.; Panevėziečių Lietuvių klubas — 25 dol.; Kazys Rožanskas — 25 dol.; ALto Čikagos skyrius — 25 dol.

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL

Piešė Lina Dabrilaite, Bostono lit. m.-los mokinė.

MINTYS GAVĖNIAI Geraširdiškumas

Būtų gražu, jei gavenios metu visi atliktų kokį nors gerą darbėlį: padėtų silpniesiems, paglobotų paukštėlius, kurie parskridę iš šiltų kraštų dar neranda maisto. Yra daug atliktinų dalykų, tik reikia pagelvoti.

Šventieji buvo paprasti žmonės, pasižymėjo gerais darbais, iš kurių galima pasimokyti. Pavyzdžiui, šv. Kentingern atgaivino akmenimis beveik negyvai pritrenktą dagilėlį. Kai kurie medžiamieji gyvulėliai slėpėsi ties šv. Kutberto kojomis, o kregždutės buvo įpratusios atlekti susišildyti po šv. Gutlak apsiaustu. Medžiotų vejamas zuikėlis kartą išsigelbėjo prisigūžęs po šv. Anzelmo arkliu, o šv. Tomas Becket buvo lyg tikras savojo žirgo draugas. Šv. Pranciškus giedojo himnus saulei ir kėlė mintį, kad bent Kalėdoms keliai būtų nubarsyti trupiniais paukšteliams. Popiežiaus Pijus V griežtai protestavo prieš žiaurias bulių kautynes ir griežtai kunigams uždraudė į jas lankytis.

Pagal kun. Prunskį Redaktorių

LAISVĖ

Man yra svarbi Vasario 16-j. Jeigu Lietuva nebūtų laisva, tai mes Lietuvoje negalėtume kalbėti lietuviškai. Jie turėtų išmokyti ir kalbėti rusiškai. Lietuviai prarastų savo šaknis.

Joana Orentaitė

Man Vasario 16-j. yra ypatinga, nes Lietuva tą dieną buvo paskelbta laisva valstybe. Yra gerai gyventi laisvame krašte, nes valdžia daug ko gali padėti žmonėms, ką to krašto žmonės nori. Jei esi kitų pagrobtas, svetima valdžia tvarko tave ir nežinai kas atsitiks.

Vytas Bradūnas, Abu Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m.-los mokiniai („Mūsų Metai“)

Mokykla yra tautinės dvasios židynys.

Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėjais.

Lietuvių Charta

GEDIMINO SAPNAS

Vieną kartą Gediminas su kareiviais jojo per mišką. Atėjo naktis. Gediminas nusprendė miegoti miške. Jis sapnavo apie Geležinį vilką, kuris staugė. Atsikėlęs ėjo pas senelį ir jam papasakojo savo sapną. Senelis paaiškino: „Kur vilkas staugė, ten reikės pastatyti miestą. Vilko staugimas reiškia, kad tas miestas bus labai garsus“. Taip Gediminas įkūrė Vilnių, kuris yra Lietuvos sostinė.

Vytėnis Krukoniš, Bostono lit. m.-los mokinys

KĄ MAN REIŠKIA VASARIO 16-JI

Vasario 16-j. man reiškia laisvę: laisvę alsuoti, kalbėti ir elgtis kaip noriu. Vasario 16 reiškia, kad žmonės kovojo už tikybą ir lietuviškumą. Ši šventė nėra tik, kad Lietuva nugalėjo savo priešus, bet, kad atgavo savo laisvę. Laisvė — reiškia Vasario Šešioliktoji!

Gintautas Stirbys, 7 sk.

Vasario 16-j. man reiškia laisvę. Už laisvę lietuvių kovojo. Jiems nebaisus buvo žuvinimas, svarbiausia buvo atgauti laisvę. Po daugelio metų jie atgavo laisvę, nors ir žuvo žmonių. Tai ką reiškia man Vasario Šešioliktoji.

Aidas Gedeika, 7 sk. Abu Philadelphijos Vinco Krevės lit. mokyklos mokiniai („Audra“)

— Petriuk, kur žiemą dingsta uodai?
— Nežinau. Bet norėčiau, kad jie ten būtų ir vasarą.

APIE MIDŲ, MEDŲ IR KITUS DALYKUS (Tęsinys)

Dabar pasiaiškinkime dar vieną „keistą“ mūsų kalbos reiškinį: iš kur atsirado pasakymas „kopti“ medų, „kopti“ bites. Jūs žinote, kad žodis kopti lietuvių kalboje reiškia tą patį, ką ir žodis lipti. Sako: kopti į medį, kopti į kalną. Net ir žodius kopečios, kop-tai, pakopa iš ano veiksmo žodžio esame padarę. Atsakymą į mus dominantį klausimą duoda bitininkystės istorija. Dabar bičių aviliai įtais-

ti soduose. Tai visai neaukšti, paprasti mažučiai nameliai. Net ir vaikas nepasikopėjęs puikiai juos gali pasiekti. Tačiau visai kitaip bičių gyvenimas atrodo senovėje. Tada jos gyvenusios tankiuose miškuose, o savo buveines paprastai įsitaikydavusios išpuvusiose medžių drevėse, uolų plyšiuose. Aptikdavo žmogus kur nors miške susispietusias bites, įbrėždavo medyje tam tikrą ženklą ir žinodavo, kad šių bičių jau niekas nelies. Jei šalia būdavo bičių, pažymėtų kitokiais ženklais, su šių bičių lankytojais jis susibūliuodavo. Vėliau ir patys žmonės kur nors papuvusiose medžiūose įtaisydavo bitėms būstus. Didžiausi bičių priešai būdavo medaus smaltizai rudieji lokiai. Mūsų bitininkai sugalvodavo įvairiausių kovos būdų su šiais neprašytai „bičiuliais“, kurie lankydavo bites visai nepaisydami, kokių ženklų jos pažymėtos. Pavyzdžiui, priešais drevę pririšdavo sunkų vėzdą. Lokys, įlipęs į medį, žinoma, vėzdą mėgindavo nustumti į šalį. Juo labiau stumdydavo, tuo labiau vėzdą mušdavo lokį, kol pagaliau šis, visai nusikamavęs, nukrisdavo ant žemės, o ten dažniausiai prismaigstyta smailių pagaliukų.

Algirdas Sabaliauskas
(Bus daugiau)

GALVOSŪKIO NR. 86 ATSAKYMAS

1. Vytautas, Koncevičius, 2. Apolinaras, Povilaitis, 3. Loreta, Asanavičiūtė, 4. Virginijus, Druskis, 5. Rolandas, Jan-
kauskas, 6. Algimantas, Kavoliukas, 7. Alvydas, Kanapinskas, 8. Darius, Gerbutavičius, 9. Vidas, Maciulevičius, 10. Rimantas, Juknevičius, 11. Vytautas, Vaitkus, 12. Titas, Masiulis, 13. Alvydas, Matulka, 14. Ignas, Simulionis.

Atsakymui reikalingi tik vardai, aš pridėjau prisiminimui ir pavardes.

GALVOSŪKIO NR. 88 ATSAKYMAS

Karaliai — karoliai

GALVOSŪKIO NR. 89 ATSAKYMAS

1. Ar tau patinka šitie kukuliai? (Iš tarkuotų bulvių ar miltų tešlos padaryti kukuliai). 2. Nors ir lietus lijo, moterys išėjo grybauti. 3. Nueik į rūši bulvių. 4. Karve, tu man vakar grandinę nutraukei. 5. Raktas bus po gėlių vazonu (gėliųpuodžiu). Galima ir kitaip išsireikšti.

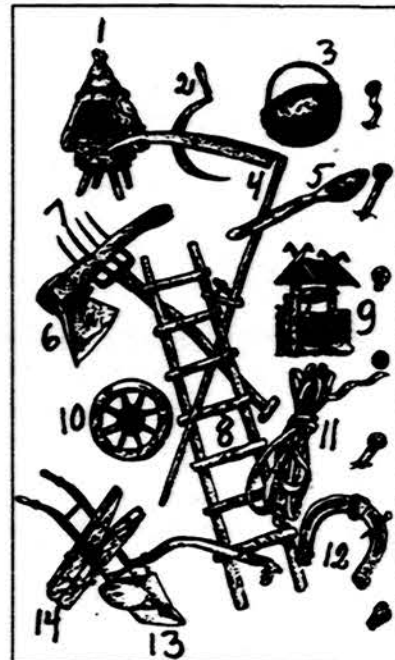
GALVOSŪKIO NR. 90 ATSAKYMAS

Žodžių, vartojamų tik vienas kitą linksnys, yra nemažai. Štai kiek tiek pavyzdžių: pienas, sviestas, sveikata, visata, auksas, sidabras, arbata, kava ir daug kitų.

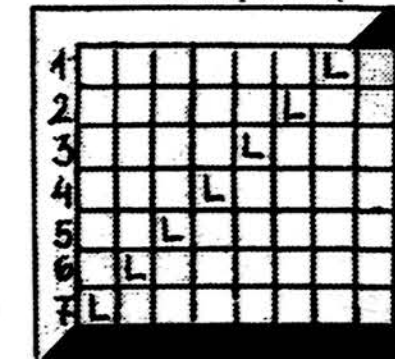
GALVOSŪKIO NR. 106

Matote nupieštą daiktą, kuriuos seniau vartojo lietuviai ūkininkai. Parašykite kiekvieno daikto lietuvišką pavadinimą. (5 taškai)

(Žiūrėkite piešinėlį)

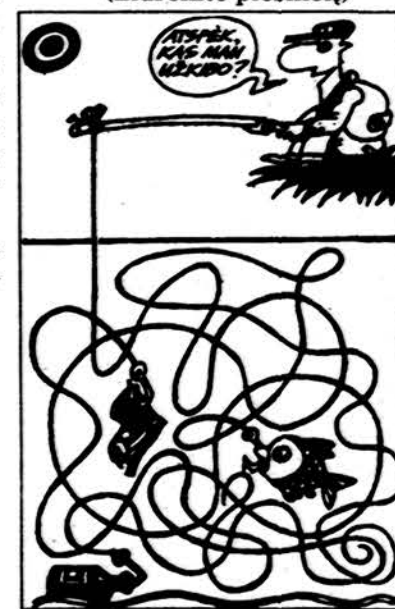
GALVOSŪKIS NR. 107
(Žiūrėkite piešinėlį)

Į tuščius langelius įrašykite raides, iš kurių susidarys žodžiai, turintys raidę L nurodytoje vietoje. Pageidautina, kad tie žodžiai būtų daiktavardžiai. (5 taškai)

Galvosūkį sudarė **Justas Grinkevičius**, 5 kl. mokinys iš Kaišiadorių.

GALVOSŪKIS NR. 108
(Žiūrėkite piešinėlį)

Kas zvejui užkibo ant meškerės? (5 taškai)

(„Žalioji laikraštis“)

GALVOSŪKIS NR. 109

Patikrinkite savo istorines žinias: 1. Kada buvo paskelbta po I pasaulinio karo Lietuvos Nepriklausomybė? 2. Kada buvo priimta pirmoji demokratine Lietuvos Konstitucija? 3. Kada Lietuvoje įvyko valstybinis perversmas? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 110

1. Muzikoje, kiek oktava turi tonų? 2. Kada Europoje pradėta gerti kava? 3. Ką simbolizuoja vyskupų nešiojama aukšta kepurė „mitra“? 4. Ką simbolizuoja kunigų vartojama „stula“? 5. Kiek žmogus turi dantų? Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus skiriama 10 taškų, o už trumpus atsakymus — 5 taškai.

Atsiuntė
kun. E. Gerulis

ADVOKATAS

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel. 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4066
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS

Vytėnis Lietuvninkas

4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Škerai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-384-0100
Valandos pagal susitarimą

• Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

• Pinigai, maisto siuntiniai Vėlykoms. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

• Lemonte TRANSPAK istaigos naujos darbo val., šeštad. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

• Yra patogų ir saugų siųsti siuntinius į Lietuvą per Atlantic Express Corp. Greitas siuntinių pristatymas į namus. \$0.48 už min. skambinant į Lietuvą. Tel. 1-800-775-7363.

• Juozas Bacevičius rūpinasi užpildo „income tax“ formas. Prašome skambinti: 1-708-403-7334.

• Gediminas Pranskevičius, sąžiningai ir greitai užpildo pajamų mokesčių (income tax) formas. Reikalui esant atvažiuoja į namus. Tel. 708-656-2550 arba 773-935-0472.

• Vasaros bilieto kaina lėktuvu iš Čikagos į Vilnių \$865 + mokesčiai. Skambinti T. Lesniauskienei, First Class Travel, tel. 847-392-6320.

• Prof. dr. Julius Šmulkštys pasidalins savo mintimis „Saulutės“ Atviro žodžio forumas, paskaitoje „Lietuva ir užsienio lietuviai“ penktadienį, kovo 27 d., 7:00 v.v. Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visi kviečiami.

• Meno darbų varžytinės vyks kovo 29 d., sekmadienį, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Įėjimas nemokamas. Tyliosios varžytinės vyks visą dieną; 6 v.v. bus karštų patiekalų vakarienė, \$20 asm.; rezervuoti vietas telefonu 708-749-0888; 7 v.v. prasidės gar-

siosios varžytinės. Pelnas skiriamas Viktoro Petravičiaus monografijos antrojo tomo išleidimui. Varžytines rengia Algimanto Kezio galerija. Visi kviečiami.

• Ateitininkų medicų Korp! Gaja kviečia visus narius į susirinkimą kovo 29 d. Po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčioje, susirinkimas įvyks 10:30 val. ryto Ateitininkų namuose. Kun. dr. A. Narbukovas iš Washington, D.C. tars pagrindinį žodį. Visi nariai maloniai laukiami.

• Julija Skurdenis, Bronxville, NY, pranešdama vienos iš jos globojamų našlaičių globą, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

• Lenkijos lietuvių veikėja Julija Zelepien ieško savo tetos Marijos Damas-Damijonaitės, anksčiau gyvenusios 7 N. Julian St., Naperville, IL 60540-4820. Žinantieji apie ją prašomi pranešti: Julia Zelepien, ul. Bogurodzicy 4/6a, 70-400 Szczecin, Polska-Poland, arba Edmundui Jasiūnui, 3704 W. 70th Place, Chicago, IL 60629-4237. Tel. 773-581-3163.

• Užuojautoje a.a. O. Predkelienei mirus, (kovo 18 d. „Draugas“) grandiečio Petro Ramanausko pavarde per klaidą nebuvo paminėta „Grandis“ atsiprašo.